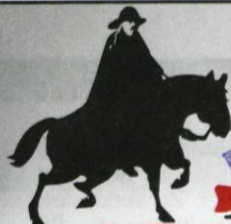

UTRIP OBČINE
LUKOVICA

Rokovnjac

Poštnina plačana pri pošti
1225 Lukovica

INFORMATIVNO
ZABAVNI
ČASOPIS

Letnik 4
Svet
IZD

LUKOVICA DOMŽALE

LJUBLJANSKA

1230 DOMŽALE

Vera Trstenjak
z učenci OŠ

Naše maske v Cerknici

Vtisi iz Tajske –
dežele smehljaja

KAM VODIJO NAŠE POTI

Sončni dnevi v januarju so stopili sneg in led z naših cest. Komaj asfaltirane že kažejo »izjemno kvaliteto« opravljenege dela, saj se razpoke kažejo že na povsem novem asfaltu. »Za lokalne ceste je vse dobro,« je verjetno rek, ki se v takih primerih uporablja. Daljši mraz pa je krepko načel tudi vse makadamske ceste. Odjuga bo bolj kot običajno pokazala, kakšne obnove bodo potrebne.

Ljudje na naši Občini so prezaposleni. Župan mi je naročil, naj več pišem o njihovem delu. Poskušal sem! Kar pridno sem spraševal, pa mi niso imeli časa povedati, kaj vse počno. Ugotovil sem le, da se nekateri še izobražujejo, kar je ob stalni menjavi zakonodaje nujno. Drugi imajo zopet veliko terenskega dela. Tisto o njihovem delu, kar bi zanimalo vas, pa bom morda lahko zapisal v naslednji številki, zlasti, če se bodo svetniki odzvali na željo večih bralcev, da bi v Rokovnjaču objavili vse sklepe in dogovore, ki jih sprejema občinski svet in občinska uprava. Zaenkrat sicer še ne vem, kakšno je stališče svetnikov, gospod župan verjetno ne želi bremeniti proračuna z objavo takih podrobnosti, ki najbrž večini sploh ne bi bile zanimive, saj bi sicer do objave gotovo že prišlo.

Tokrat sem hotel pohvaliti državljane, kako vestno izobešajo zastave ob kulturnem prazniku, pa tega, žal, ne morem. Zastave ob tem državnem prazniku niso visele niti na vseh javnih lokalih in celo na občinski zgradbi, kjer ob dnevu samostojnosti ni bilo zastave, je sedaj prevladovala občinska, ob skromni asistenci dveh malih državnih zastav. V vsem našem prostoru je na privatnih hišah viselo le 42 zastav. Zelo radi govorimo o narodni zavesti, vendar jo očitno prav tako radi skrijemo, saj je izobešanje zastave ob državnem prazniku nedvomno javno izražena pripadnost državi in v zadnjem primeru - narodu.

Gradnja vrtca dobro napreduje in kar veselje je videti, da bo tokrat plan izveden. Septembra bodo otroci že lahko stopili v njegove prostore. Še vedno pa ne vemo, kakšna bo ureditev v vrtcu. Vrtec je namreč premajhen, da bi deloval samostojno. O tem sem povprašal nekatere svetnike, pa mi niso znali odgovoriti. Prav tako nisem dobil jasnega odgovora na občinski upravi. Kdo bo torej prevzel odgovorno vodenje vzgoje naših najmlajših? Upam, da se te odločitve ne bodo skrivale kot poslovna skrivnost, saj vzgoja otrok to zagotovo ne more biti.

Uredniški odbor:

Člani: Maja Smrkolj, Iztok Obreza, Marta Lavrič, Marijana Grošelj, Danilo Kastelic

Lektorica:

Ivica Ogorevc

Tehnični urednik:

Božo Stupica

Glavni in odgovorni urednik: Vili Golob
Rokovnjač izhaja v nakladi 1700 izvodov, prejemajo ga vsa gospodinjstva na dom.

Naslov: Lukovica 46, 1225 Lukovica

www.Lukovica.si

Tisk: Kočevski tisk

Zanimivo bi bilo vedeti, kakšen je bil dogovor z izvajalci del pri obnovi kulturne dvorane v Lukovici. Že sedaj, leto po obnovi, se kaže nekvalitetna izvedba polaganja parketa za odrom in na odru. Očitno bo nekdo kmalu zopet zaslužil s polaganjem novega. Priznati pa je treba, da tudi nekateri uporabniki ne cenijo dosti vloženega skupnega denarja in truda, saj po uporabi prostora puščajo za seboj nered, kakršnega si doma zagotovo ne morejo privoščiti.

Na raznih koncih rastejo nova smetišča. Tisti, ki imajo okoli hiše radi lepo,

pridno onesnažujejo naravo. Tam pod Skrhanijo sem opazil, da je nekdo odložil ostanke dveh avtomobilov, ki sta bila razrezana zaradi lažje prodaje. Morda bi tu policisti našli kaj uporabnega za natančnejšo obravnavo teh naravovarstvenikov.

Mesec Pusta in Valentina gre mimo in odmeve na prehod teh dveh pomembnežev bomo zapisali v naslednji številki. Za danes pa naj bo mojega ropotanja dovolj. Vi mi pa le kaj pišite in postavite vprašanja, saj naši vodilni zelo radi odgovarjajo nanje.

Urednik

OBVESTILO

JKP Prodnik obvešča uporabnike storitev odvoza in deponiranja odpadkov, da je Vlada Republike Slovenije v Uradnem listu RS št.: 70/31 z dne 31. avgusta 2001 objavila uredbo o taksi za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

S to uredbo vlada obvezuje izvajalce javne službe ravnanja z odpadki, da morajo od 1. januarja 2002 končnim uporabnikom njihovih storitev poleg cene komunalne storitve zaračunavati tudi republiško takso za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki znaša 611 SIT 7 m³. Taksa, ki bo zbrana na takšen način, se v celoti odvaaja v državni proračun, omogočena pa je namenska poraba za gradnjo in sanacijo deponij, kar bomo tudi storili.

Navedena taksa je identična taksi za obremenjevanje voda, ki jo končni uporabniki že plačujejo pri ceni vode. Za obe omenjeni taksi pa Uredba omogoča, da občina porabi sredstva taksa za izgradnjo infrastrukture. S sredstvi taksa za obremenjevanje voda se financira izgradnja posameznih odsekov javne kanalizacije, sredstva taksa obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov pa bodo skladno z 23. členom Uredbe uporabljena za izvedbo sanacijskih in drugih del za odlagališče odpadkov ter za izgradnjo novega odlagališča.

JKP Prodnik

VABILO NA STROKOVNA PREDAVANJA

1. Vključevanje v programe Slovenskega kmetijsko okoljskega programa (sonaravna reja živali, travniški sadovnjaki, kolobar, ekološko kmetijstvo, itd....)

Lukovica, petek 22. 2. 2002, ob 9.30 uri, Bantan, Caf, Močnik

2. Možnosti in smiselnost paše Lužovec Lukovica, torek 5. 3. 2002, ob 9.30

3. Oskrba in gnojenje travinja Bantan, Lukovica, torek 5. 3. 2002, ob 10.30

Vsa predavanja v Lukovici bodo v dvorani Kulturnega doma
Janko Kersnik.

V mesecu aprilu bo organizirano tudi testiranje traktorskih škropilnic.

Predprijave zbiram osebno ali po telefonu.

Tomaž Močnik

PGD Blagovica

**SE ZAHVALJUJE VSEM KRAJANOM BLAGOVICE IN ČEŠNJIC
ZA VSO POMOČ PRI ORGANIZACIJI 60-LETNICE DRUŠTVA,
ENAKO TUDI VSEM DONATORJEM IN SPONZORJEM.**

SPOŠTOVANI OBČANI, SPOŠTOVANE OBČANKE

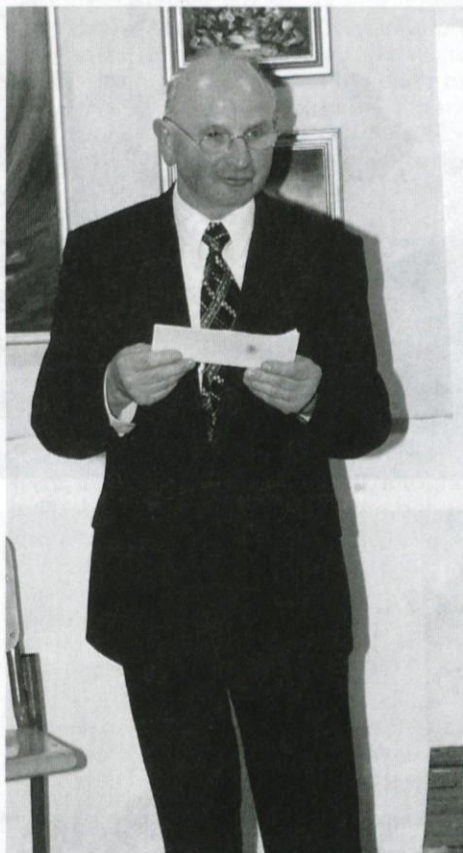
Lepo pozdravljeni za praznik slovenske kulture

Slovenci živimo s Prešernom v vsakem zgodovinskem položaju, njegov duh je živ tudi v današnjem času, ki ni najbolj naklonjen duhovnim vrednotam. V času praznine, puhlosti, čustvene otopelosti in hlastanja po materialnih dobrinah, nam pesnik kaže drugačno bogastvo, kjer človek ne velja, »kar plača«, ampak toliko, kar je, kar po svoji enkratnosti daje sočloveku in domovini. Potrjuje našo samozavest, saj smo si z vzpostavitvijo lastne države spet pridobili čast in »domače pesmi, milo se glaseče«.

Identiteta nekega naroda je njegov jezik. Iz jezika raste kultura in samobitnost. Naša rešitev je bila, da smo imeli pesnika Prešerna, ki je sprejemal vrednost in moč jezika v jeziku izobražencev; s kulturo in umetnostjo smo se v 19. stoletju zapoznelo uveljavili v evropski literaturi. Jezik je postal oblika nacionalne zavesti, to je slovenska zgodovina dokazovala skozi obdobje vzponov in padcev, preko Trubarja, Prešerna, Levstika, Cankarja in vseh tistih, ki so imeli oči odprte v sanje prihodnosti, k višjim idealom. V preizkušnji vsake generacije. Družbene razmere se odražajo v književnosti, ki je Slovincem vedno bila pribežališče in edina opora naroda, ki se je boril, uveljavil in branil s knjigo in pesmijo. Zato je knjiga Slovincem že stoletja svetinja. Naši predniki so bili beroče ljudstvo, čustveno navezani na jezikovne vrednote. Tudi Slomšek, Prešernov sodobnik, pravi: Materni jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih staršev dobili; skrbno smo jo dolžni ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti.

Vse stvaritve razvejenega drevesa slovenske umetnosti se vsako leto pretehtajo in presejejo ob kulturnem prazniku. V samostojni državi ima ta praznik poseben sijaj. 8. februar je s smrtjo tragičnega pesnika postal dan vstajenja slovenskega naroda. Moč slovenske besede je brezmejni tolmun našega ustvarjalnega duha in neizčrpen vir vsega, kar označujemo z besedo kultura. Ob besedi kultura najprej pomislimo na njene vrhunske in poklicne oblike: koncertne dvorane, gledališča, opero, balet, slikarske razstave, knjižnice, muzeje. V vseh zvrsteh Slovenci držimo korak z Evropo; čeprav majhni po obsegu, smo po duhu enaki z velikimi.

Vendar je prava kultura tista, ki raste iz človeka samega, iz njegove narave, ki teži k lepemu in dobremu in ki se kaže sredi vsakdanjika, na vsakem koraku: za zaprtimi vrati družine, na delovnem mestu, na cesti, v šoli, povsod med ljudmi. Tej kulturi se reče srčna kultura, človečnost - humanost. To pa smo zanemarili, tako na osebni kot narodni in civilizacijski ravni. Izgubila se je med grobstvo, sebičnostjo, neprijaznostjo, nasiljem, onesnaženjem slovenskega jezika in tujim plevlom. V veliki meri jo je izgubila tudi naša

sodobna književnost, ki je za ceno modnih smeri postala posmehovalna, odtujena bralcu, skonstruirana, akademsko omejena, opolzka in se odmika od ljudstva. Ostaja tudi brez bralcev, ker ne odraža več resničnega življenja in splošnih človeških vrednot. Enako se godi z drugimi področji umetnosti. V vsem se kaže razkroj, lažni blišč in cenenost. Kriza duha in vrednot. Vendar bo čas, kot vedno, opravil zdravo selekcijo, kajti

umetnost je človeštvo vedno hranila s poetičnimi vzgoni in lepoto, ki je posoda resnice. Zato, da nastanejo velika dela, so potrebna tudi manj velika, manj pomembna, kar pomeni, da moramo negotviti vse ravni svoje ustvarjalnosti.

Tako ima za naše neposredno življenjsko okolje neprecenljivo vrednost amaterska - ljubiteljska kultura. Ta ima v naši občini globoke korenine in iz leta v leto bogati vse širši krog ljudi v ustvarjalnih in poustvarjalnih dejavnostih. S takimi oblikami je naš človek stoletja plemenitil svoj delavnik, si širil obzorje in dokazal, da ne more živeti samo od kruha. Posebno v zimskem času zaživijo vaški odri, kulturni domovi postanejo hrami višje zavesti, slovenska narodna pesem so ohranja z zborovskim petjem, tudi slikarski čopiči lovijo mavrično paleto. Zdravo razvedrilo nas krepi in osmisli življenje. Vsa ta dejavnost, ki se je v naši šoli in občini znova razcvetela, ima posebno vrednoto: ne ustvarja za denar, ampak iz notranje potrebe in čistega veselja, z mnogim osebnim odrekanjem časa, z delom za skupnost. Za plačilo sprejme samo našo pohvalo, naše zadovoljstvo. In dokler bo živela taka ljubiteljska dejavnost, bo živelo tudi slovenstvo. Dolžni smo jo gojiti in jo zalivati s hvaležnostjo, tudi zaradi mladih rodov. Ta kultura je bela krizantema na narodovi suknji in dokaz, da narod živi svoje življenje in se napaja iz tradicije, ki je naš most v 3. tisočletje, v Evropo in v preživetje.

Dovolite mi, da vam čestitam ob kulturnem prazniku in se zahvalim vsem, ki po svojih močeh pripomorete k naši skupni kulturni in civilizacijski podobi.

Le skupaj bomo lahko zagotavljali kulturno setev in žetev.

Anastazij Živko Burja

AVTOCENTER VADJUNEC d.o.o.

Trgovina in servis

Zg. Loke 23, 1223 Blagovica

Avtocenter Vadjunec d.o.o.

Pooblaščen prodajalec in serviser vozil SUZUKI in SUBARU

Zgornje Loke 23

1223 Blagovica

Telefon: 01 7234 158

Fax: 01 7234 008

GSM: 041 634 263

E-mail: z.vadjunec@siol.net

Internet domača stran: <http://www.avto-vadjunec.si>

Delovni čas

ponedeljek-petek

od 8h do 16h

sobota

od 8h do 12h

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Tokrat smo ga proslavili malo drugače. V Osnovni šoli Janko Kersnik Brdo so pripravili kulturni program s predstavitevijo akademske slikarke Vere Terstenjak-Jovičič. Kar precejšnje število ljudi se je tokrat odzvalo vabilu. Nekateri smo pričakovali razstavo njenih del. Ob napovedani predstavitvi monografije pa so predstavili le en pano s petimi slikarkinimi deli. Sicer pa so prireditveni prostor krasila slikarska dela učencev domače osnovne šole. Domiselno razvrščena po vsebini in likovnem izrazu so obkrožala slikarkin pano in dajala vtis polnosti.

Ravnateljica, gospa Zdenka Pengal, je pozdravila navzoče s prijetnim toplim nagovorom. Maja in Ivan Drljejan sta prispevala glasbeno točko, nato pa je direktor založbe Osminka, g. Mitja Zupančič, s pomočjo gostje večera predstavil nastajanje monografije o njej. Trio trobent v zasedbi: Matej Avbelj, Marko Juteršek in Jaka Urbanija so dokazali, da se pridno učijo igrati na svoja glasbila. Intervju s Francetom Prešernom je napisal Jan Stoschitzky in ga z Juretom Cerarjem tudi interpretiral. Zatem nam je na klarinet zaigrala Anka Cerar. Z recitacijami so se predstavili Metka Gabrijel, Matej Mencin in Ana Stoschitzky, o prazniku pa sta razmišljali Nina Sumak in Katarina Stopar. Anamarija Avbelj nam je zaigrala na flavto. O slovenskem kulturnem prazniku je spregovoril gospod župan Anastazij Živko Burja. Nato pa sta g. Mitja Zupančič in gospa Vera Terstenjak-Jovičič predstavila življenje in slikarske opuse naše rojakinje. Poslušali smo njene spomine na otroštvo na Prevojah, pa njene sprehode po Brdu. Zatem življenje v Ameriki, pa razna potovanja po svetu. Govorila sta o njenih slikarskih obdobjih. Portreti, ki so jo spremljali skozi življenje, so nastajali ob srečanjih z zanimivimi ljudmi, iz katerih je čutila valovanje moči. Vsrkavala je to moč in počasi spoznavala, da je ni sposobna samo sprejemati, ampak tudi dajati. To se ji je v življenju velikokrat potrdilo. Skozi to valovanje energije je tudi nastala potreba po upodabljanju energetskih motivov. Predstavitvev je bila prekratka in večer se je prehitro iztekel. Z glasbeno točko sta ga zaključila Maja in Ivan.

Podpis v monografijo in želja za dobre energije, ki jo je slikarka zapisala vanjo, bo spomin na malo drugačen praznik. Drugačen predvsem zato, ker smo se srečali s slikarko, ki kljub veliki energiji, ki jo obdaja, stopa skozi življenje zelo zadržano.

V. G.

aerobika "JANA" s.p.

**ORGANIZIRA V OSNOVNI ŠOLI
JANKO KERSNIK BRDO pri Lukovici
od 26. 2. 2002 dalje:**

AEROBIKA
torek: 20.15 - 21.15
četrtek: 20.15 - 21.15

TAE - BO
petek: 19.30 - 20.30

**Prijave in informacije:
tel.: 831-43-97, GSM: 031/844-551**

GORNIKI KULTURNIKI SKUPAJ NA ŠMARNO GORO

Osmega februarja pred 153 leti se je za vedno ustavilo pero največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Prešeren je bil človek, ki je dal slovenski kulturi največji pečat. Na obletnico njegove smrti praznujemo slovenski kulturni praznik. Vsako leto pa se na ta dan odpravimo na pohod na Šmarno goro gorniki in kulturniki.

Uro hoda na vrh Šmarne gore, ki se vije v megli kot »gol'fiva kača«, privabi veliko prijateljev gora. Kaj je sploh magnet, ki nas vsako leto vleče na vrh Šmarne gore. Za nekatere je to le rekreacija, za druge obred svete maše, za vse skupaj pa prijetno srečanje. Kot nam je znano, je Prešeren rad romal na Šmarno goro k stricu župniku Jakobu Prešernu, ki je umrl leta 1837, in je tam tudi pokopan. Glasbena matica je leta 1935 dala vgraditi v cerkveni zid doprsni relief triglavskega župniku Jakobu Aljažu, v ozadju reliefa pa se nad Alpami dviga Triglav. Pod reliefom so zapisali: Triglavski župnik, ljubil si višine, po njih si romal, molil,

pesmi pel, premnogo src za njih lepoto vnel. Zdaj ti hvaležno hranijo spomine. V spomin na Aljaža in Prešerna pa vsako leto na kulturni dan v prelepi cerkvi na Šmarni gori mašuje župnik France Urbanija z Dovjega, ki je doma iz Škrjančevega pri Radomljah. France Urbanija je pravi domoljub, dober poznavalec gora in Prešernovih del in njegove družine, iskriivo in z veseljem pripoveduje med cerkvenim obredom. Vse to pa združuje gornike in kulturnike na Šmarni gori.

Po končani maši nas je župnik France povabil na razstavo fotografij PREČENJE ALP, ki jo je pripravil Urban Golob v šmarnogorski Galeriji »nad velbom«. Urban Golob je raziskovalec neodkritega sveta, alpinist, svobodni novinar, fotograf in glasbenik. Svojo trinajstdnevno pot od Tolmina do Maribora je ujel v fotografiji in jo prvič razstavil na Šmarni gori. Izkupiček prodaje slik je namenil za boljše življenje otrok, obolelih za rakom in krvnimi boleznimi. Urban je pri devetih

letih zbolel za rakom na mehkem nebu. Kljub izčrpanosti po operaciji je na pobudo staršev nadaljeval s hojo v hribe. Med zdravljenjem na hematološki kliniki je preplezal kar nekaj zelo zahtevnih tur. Po končani srednji glasbeni šoli se je vpisal na filozofsko fakulteto, takrat se je pričel ukvarjati s pisanjem in fotografijo. Sedaj piše za revijo neodkritega sveta GRIF. Po diplomu je dobil naziv svobodnega novinarja.

Na svoji trinajstdnevni poti po neodkritih hribih je prehodil, preplezal, presmučal in prekolesaril čez 300 km. Opravil je preko 16000 višinskih metrov vzponov, preden je zagledal Maribor. Tudi to bitko z naravo je dobil, kakor bitko z rakom, ki ga je napadel v otroštvu. Njegovo delo kaže, kako velik človek je in kako močnega duha, ki ga želi dati delček tudi drugim. Naj končam z besedami župnika Franceta: »Tvoja duša je velika, ko se vzpenjaš na goro, ko pa prideš na vrh, je tvoja duša najvišje in bližje Bogu; naj te še na mnoga leta spremlja in ti bo v pomoč«.

Danilo Kastelic

S TANKOM NAD OBČINO

pa jim ni uspelo. Nato so se odločili zavzeti Občino. Tu niso imeli težkega dela. Pričakal jih je sam župan in jih prijazno povabil na krofe in kozarček vinske kapljice. Razložil jim je, da je naša občina tako revna, da ne more kupiti Bin Ladna, čeprav bi nam zelo prav prišel, saj bi verjetno samo on lahko prepričal državo in DARS, da izpolni obljube, ki so bile dane pred pričetkom gradnje avtoceste. Teroristi so tako obupali nad našo Občino in se odločili poiskati boljše možnosti drugje.

V. G.

Tokrat so se pojavili teroristi z Vranskega že v torek 5. februarja. Motor s prikolico, na katerem je nameščen mitraljez, je deloval prav strašljivo. Za njim pa se je počasi pomikal tank goseničar z ogromnim topom in še večjo merilno napravo. Vsako minuto je oddal po en strel. Najprej so napadalci, ki so tokrat imeli za talca Bin Ladna, poizkušali prodati svojega jetnika pri trgovini Cerar, kar

AVTO Cerar
KAMNIK

AVTO CERAR d.o.o.

Tkalska pot 6, 1241 Kamnik, Tel.: 01/839-50-40, Fax: 01/839-50-41

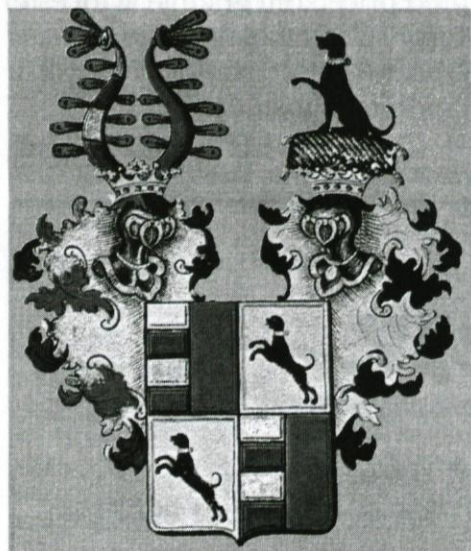
Želimo, da bi vam naša vozila dobro služila!

SPREMEMBA DRŽAVNIH SIMBOLOV

Že dalj časa se je stopnjevala zahteva po spremembi državnih simbolov Republike Slovenije. V medijih se predstavljajo različni pogledi in predlogi o slovenskih simbolih iz leta 1991 in morebitnih novih simbolov. V pogovor na to temo sem povabil g. Jožefa Lajevca, predsednika društva Heraldica Slovenica, doma iz Ribč pri Kresnicah.

Kakšno je vaše mnenje o spoštovanju Slovencev do državnih simbolov v Republiki Sloveniji?

Državljeni samostojne Slovenije žal ne znamo spoštovati naših simbolov, za katerimi stoji: slovenski narod, jezik, kultura in slovenska nrav. Slovenci smo dobili: belo, modro, rdečo že leta 1463, ki so izhajale iz grba dežele Kranjske. Z vso pravico trdim, da smo imeli potrjene slovenske narodne barve že pred vladavino carja Rusije Petra Velikega, ki je v 18. stoletju iz nizozemske zastave prevzel belo, modro, rdečo kot zastavo ruske trgovske mornarice. Nato pa so jo leta 1799 razglasili za državno zastavo Rusije. Naši predniki so svoje barve spoštovali in s temi barvami kljubovali prodirajočim nemškim interesom v južnem delu avstroogrške monarhije. Slovenci smo izgubili čut do svojih simbolov med drugo vojno, saj jih je preplavila kri v bratomorni vojni. V samostojni Sloveniji pa smo postali brezbrizni do narodovih simbolov in dopustili skrunitev na vseh ravneh. Na ptujskem karnevalu so državno zastavo uporabili za pokop pusta. Bili smo priča televizijskemu prikazu sežiganja državne zastave. Državno zastavo in himno so oskrunili v vipavski vojašnici. Ko je minister za šolstvo Lovro Šturm izdal odredbo, da se ob podeljevanju spričeval izobeša državna zastava, so se v medijih temu posmehovali. Večina ravnateljev pa je odredbo razumela kot izobešanje zunaj poslopja, ne pa v prostorih, kjer se spričevala podeljujejo. Zato se ne čudimo, da je vzgoja šolarjev o državnih simbolih na zelo nizki ravni. V slovenskem parlamentu so državni simboli postavljeni v nasprotju z veljavnim zakonom RS in v nasprotju z heraldičnimi pravili resistuirane heraldike.

Nad vhodom v grad Brdo je napisana plošča z grbom grofov Lambergov.

Vaše društvo Heraldica Slovenica je poznano širši javnosti po izobešanju naše trobarvne na GEOSSU vsako leto 7. aprila, ko se je leta 1848 prvič razvila naša zastava.

Tudi lani smo pripravili svečanost ob 10. obletnici slovenskih simbolov. Razširili pa smo jo še s cerkvenim obredom in prvo blagoslovitvijo slovenske zastave na Vačah v cerkvi sv. Andreja. Naj pripomnim, da se svečane prve blagoslovitve slovenske zastave niso udeležili praporščaki, ZVVS 1991 in ZB NOB. Na prireditve smo vabili vse, od predsednika države, ministrov, poslancev in županov. Nekaj povabljenecv se je opravičilo, vendar predstavnikov vlade in ministrstev ni bilo, z izjemo dvanajstega gardnega bataljona Slovenske vojske in policijske godbe, ki sta prisotni vsako leto, ter nekaterih poslancev in slovenskega metropolita in nadškofa dr. Franca Rodeta, ki je prisoten na obeh prireditvah. Iz vsega tega je razvidno, da je za nespoštovanje državnih simbolov kriva Vlada Republike Slovenije, ki v desetih letih na področju heraldike in reksigologije ni storila ničesar.

Kaj menite o postavitvi grba in zastave v parlamentu?

Grb dežele Kranjske je iz leta 1463 in barve slovenske narodne zastave, ki iz njega izvirajo, so postali kar naenkrat nepomembni. Vsi parlamenti po svetu imajo državni grb na častnem mestu v sredini. Na vsaki strani imajo postavljena dva drogova za zastave. Na obeh drogovih so izobešene državne zastave. V primeru obiska povabljenih državnikov pa v znak spoštovanja na levem drogu plapolata zastava gostov. Postavitve grba in zastave v slovenskem parlamentu sta potisnjena desno kot nebodigatreba, za povrh pa ju krasi še prazen drog. Ob grbu bi morali biti dve slovenski zastavi.

Kakšen se vam zdi predlog Jožeta Školca o spremembi državnih simbolov?

Podpisniki tega predloga želijo prenesti državne simbole iz Ustave na poseben zakon. Vsem Slovincem pa je jasno, da zakone spoštujemo le redki, če omenim samo Vlado RS, ki ji je pravna država malo mar. Imamo zakon o izobešanju zastave, o grbu in državni himni, ki je bil sprejet leta 1994. Med tem časom je bilo veliko kršitev tega zakona, pa vendar ni kazensko še nihče odgovarjal. Na raven zakona spadajo simboli lokalnih skupnosti, ne pa državni simboli. Obstoječe državne simbole je potrebno nujno spremeniti, vendar ne na vrat na nos.

V grbovni podobah, ki pogojujejo barve zastave, ni rdeče barve, ker rdeča grbovna obroba ni atribut grba. Po heraldično veksioloških pravilih bi morala biti zastava RS BELO MODRO RUMENA. S tem pa bi se odpovedali slovenski belo modro rdeči.

To je res, vendar je nesmiselno več kot 500 let stare narodne barve menjavati. Brez škode pa bi lahko zamenjali rumene zvezde v grbu. Šestokrake rumene zvezde v grbu večina pojmuje, kot simbole Celjskih grofov. Vendar so te zvezde znane že iz antike, saj so jih uporabljali v mitološke namene, prav tako so podobne

zvezde uporabljali v plemiških grbih širom Evrope. Vprašljiv pa je atribut Triglava v grbu, saj ime Triglav zasledimo tudi v drugih delih Evrope. V naši Ustavi je v opisu v blazonu opisana beseda Triglav, ki je heraldično nedorekljiva. Triglav se po Evropi omenja kot ime božanstva in ne kot ime gorskih vrhov. Zato ne more posebej ljeti Slovenije in njene zgodovine. V družbi evropskih zastav moramo biti prepoznavni, kar pa do sedaj še nismo.

Zastava je po heraldično veksioloških pravilih beraški grb ali osebna izkaznica, ki je po hierarhiji simbolov na drugem mestu za grbom, ki pa predstavlja rojstni list. Barve zastave pa so vzete iz grba. Prva je tista ki prevladuje v grbu, nato pa ostale barve, ki so v grbu. Veljavni zakon pravi, da je državna zastava prikazana v vodovrnem položaju bela, modra, rdeča na polovici polovice zastave pa je grb RS. Grb je na heraldično desni strani barvnih polj, kar je v nasprotju s heraldiko, ki na državnih zastavah postavlja grb v sredino. Če pa obračamo zastavo na levo in upoštevamo, da je bela barva zunanja, bi moral biti grb na spodnji strani zastave. Ko pa zastavo obrnemo na desno, je na zunanji strani rdeča barva, ki pa ni v skladu z našo ustavo. Pri tem položaju zastave je grb obrnjen navzdol, kar je po zakonu nesprejemljivo po heraldičnih zakonitostih pa prav. Da ne bi še vnaprej prihajalo do neljubih dogodkov pri razvijanju naše zastave v tujini in prepoznavnosti naše zastave, je nujno, da spremenimo naše državne simbole. To pa ne pomeni, da moramo s tem hiteti. V spremembo državnih simbolov moramo vključiti: heraldike, veksiologe, zgodovinarje, etnologe in druge, ki nam je naša samostojnost SVETA. Pri tem zahtevnem projektu se lahko zanesete na vso pomoč in prispevek našega društva Heraldica Slovenica.

Državni simboli, ki bi bili sprejeti kot zakon RS, bodo odvisni od trenutne politične volje in interesa vladajočih. Tako se lahko zgodi, da bomo več kot petsto let stare simbole menjali vsakih 10 let. Letos je pred nami kar nekaj volitev, zato bi bilo smiselno, da bi se o pravnih simbolih odločili na referendumu, ki bi ga lahko izvedli na jesenskih volitvah. Prav tako predlagajo, da se 7. april, ko je pred 154 leti prvič zavihrala naša narodna zastava, proglasi za DAN SLOVENSKE ZASTAVE. Sedmi april naj bi bil zapisan v letni učni program šol za učence, ki bi se na ta dan učili o naših simbolih. Društvo HGV je o nastalem problemu obvestilo vse poslanske skupine. V zavest poštenih domoljubov ne more in ne sme predreti simbolika, ki je špekulativni element neukih in ekstravagančnih slojev v duhu dekadentne družbe. V današnji razslojeni družbi mora vzeti v roke odgovornost peščica domoljubov za bodoče ugodnejše razplete o narodnih simbolih Republike Slovenije. Naj končam z mislijo, ki jo je zapisal slovenski domoljub in arhitekt Jože Plečnik. Narod se najprej predstavi s svojimi simboli. Za njimi pa stoji vse, kar ta narod določa: jezik, kultura, zgodovina in nrav.

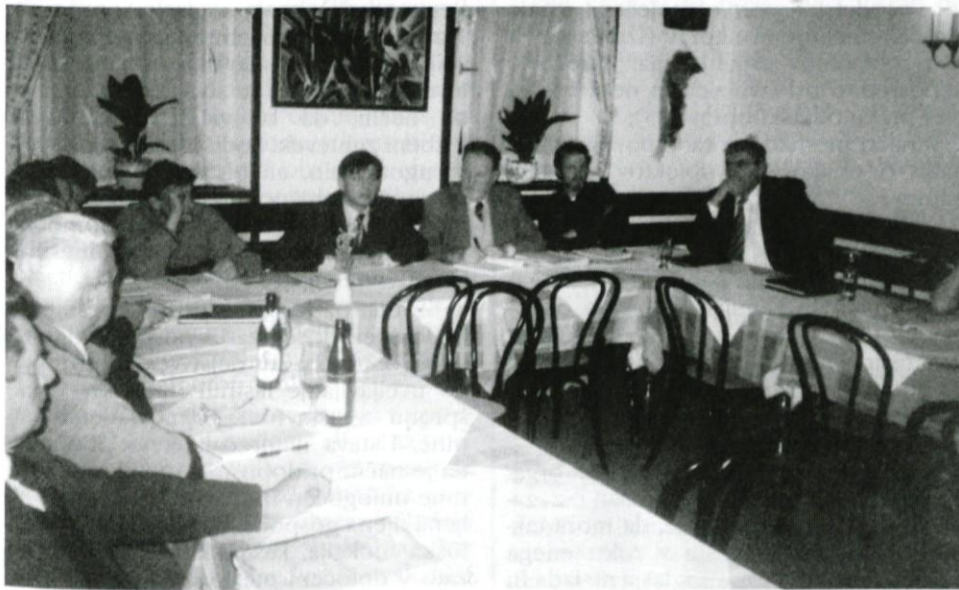
Danilo Kastelic

TELEFONI SO, VRAČILA BODO, SAMO KDAJ?

Končno, bi lahko rekli, so v Vladi sprejeli predlog zakona o vračanjih v telefonijo po hitrem postopku. Vladni valjar valja naprej po vlagateljih. Nič kaj bolje pa se ne dogaja z odgovornostjo župana do telefonskih vlagateljev v občini Lukovica.

določa predlagani zakon, dobile vračilo skupnosti ali njihove pravne naslednice. V primeru vlagateljev iz obdobja 74-94 bo za občane občine Lukovica to vračilo pristalo v naročju občine Domžale. Občani vlagatelji občine Lukovica pa se bodo tako obrisali pod nosom za vlaganja, saj občina zanje nima izdelanih rešitev.

Kot je iz navedenega razvidno, pa so pri tem vračilu države izpadli vlagatelji

U.O. vseslovenskega združenja vlagateljev v telekomunikacije. Sklep odbora je, da je predlagani zakon o vračanju nesprijemljiv in ponižujoč, saj nas postavlja v neenak položaj pred ostalimi, ki niso vlagali prekomerno.

Kot predstavnik civilne iniciative občanov občine Lukovica za vračilo vlaganj v telefonijo moram poudariti, da je predlagano zakonsko vračanje od leta 1974 do konca leta 1994. Državni sekretar za telekomunikacije Tomaž Kalin je na predstavitvi zakona o vračanju izrekel vrsto besed (v arogantnem slogu LDS in Janeza Kopača). Poudaril je: kdor je hotel telefonski priključek je vedel, da mora telefon preplačati. V tem kontekstu je pozabil na pogoje in izsiljevanje monopolista, predvsem pa na neenak dostop do telefona vseh prebivalcev, ki smo ga najbolj čutili na podeželju, ne pa iz mesta, od koder on izhaja. Kako si je lahko privoščil povprečen državljan Slovenije, da bi takrat lahko dobil telefon? Še za najnujnejše zdravstvene intervencije ga nismo imeli. Kmetje niso mogli poklicati živinozdravnika na pomoč pri težavah z živino itd. Skratka, ne samo pri telefonu, pri vsem smo bili prikrajšani na podeželju. Vračanje se bo pričelo takrat, ko se bo privatiziral Telekom. Točneje, ko bo kupec Telekoma nakazal denar. Stopnje vračil vrednosti po pogodbah in obdobju so naslednje: od 1974-1980 20%; od 1981-1983 15%; od 1984-1987 30%; od 1988-1990 35%; od 1991 do konca leta 1994 40%. Že sama predlagana višina stopnje vračanja je sramotna za te vlagatelje, ki so takrat plačevali od dva do šest tisoč DEM pa tudi več. Za omenjene vlagatelje Občina Lukovica kot servis ni pokazala posebne zavzetosti. Če trditev ne drži, bi lahko župan predlagal občinskemu svetu, da ustanovi odbor, ki bi reševal te probleme. Žal pa bodo, kakor

občine Lukovica, ki so pogodbe podpisali leta 1995 in kasneje. Verjetno je uprava Občine Lukovica pričakovala, da bo država vrnila tisti denar, katerega bi morala izterjati od podpisnika pogodbe, ki je od leta 1995 naprej javno podjetje. Se pravi, lastnik je znan. V Rokovnjaču je župan zavajal vlagatelje z besedami: »S tem je Občina izkazala dober posluh za svoje občane, takoj ko je bilo to možno. Sredstva bodo povrnjena, ko bo lastnik izgradnje v to privolil oziroma bo zakonsko urejeno«. V tej izjavi je župan pozabil svoje obljube, ki jih je dajal pred sklepanjem pogodb z občani. Takrat je obljubil, da se bo prekomerno vplačani denar občanov v telefonijo vrnil takoj, ko bo zaključena izgradnja telefonije. Telefonija je bila končana že pred tremi leti, o vračanju pa ni ne duha ne sluha. Župan nam ni odgovoril na vprašanje, kolikšna je skupna vrednost izgradnje telefonije. Kot nam je znano, so imeli tri zaključne proslave, vendar javnost še danes ne ve, kolikšen je bil končni račun!!! Pa še nekaj o besedah »ko bo lastnik izgradnje v to privolil«. Občina Lukovica bi morala po

končani izgradnji telefonije v občini takoj zahtevati, vsaj za občane, da se jim povrne prekomerno vplačani denar v Telekom. Leta 1988 je civilna iniciativa vložila zahtevo, da bi imeli naši vlagatelji enake pogoje kot delavci v Telekomu, ki so lahko kupili delnice podjetja po 50% znižani ceni. Našo prošnjo o vračilu je podprl in predlagal na občinskem svetu OO SDS Lukovica. To pobudo pa so potem z večino potrdili na občinskem svetu. Sklep je, da se vrne vložek prekomernega plačila v obliki delnic ter da se obvesti državni zbor in podjetje Telekom. Danes v občini Lukovica novi naročniki dobijo telefon za 22000 tolarjev, kar je desetina vplačanega iz leta 1995, 96, 97. Za povrh so nam podražili še naročnino, ki pa je enotna, ne glede na vložke!!

Kaj bi morala storiti Občina Lukovica, že vsak vrabec ve, samo pristojni za to nočejo nič slišati in vedeti. Ne govorimo, da se ni nič naredilo s telefonijo v občini, ravno nasprotno, danes ima skoraj vsako gospodinjstvo telefon ali možnost pridobitve. Vendar pa prekomerni vlagatelji v Telekom ne verjamemo več obljubam, da se bo vrnil ta vložek po končani izgradnji. Pa tudi tista večina občanov, ki je imela možnost telefon dobiti za 800 DEM, vendar je podprla pobudo, da bi lahko vsak občan Občine Lukovica pridobil telefon!? Torej se ni vedla v duhu mi imamo, ostali pa, kadar koli!? Predstavniki civilne iniciative za vračilo vlaganj v Telekom menimo, da bo potreben takojšen dogovor med Občino Lukovica in oškodovanimi vlagatelji. Sklep tega srečanja pa naj bi bil: v pol leta naj se zadeva vlaganj v telekomunikacije reši v prid vseh vlagateljev.

Za civilno iniciativo občanov Občine Lukovica in Vseslovensko združenje upravičencev vlaganj v telekomunikacijsko omrežje.

Danilo Kastelic

ISCG
DOMŽALE

AVTOŠOLA
LONČAR d.o.o.

Cesta talcev 10, 1230 Domžale

☎ 01/721-10-82

GSM: 041/785-735

TEČAJ CPP
18. 3. 2002
ob 18. uri

PРАВНА POMOČ

Na naš elektronski naslov (PravnaPomoc@hotmail.com) smo prejeli kar nekaj vprašanj, ki se nanašajo na pridobitev upravnih dovoljenj pred pričetkom gradnje stanovanjske hiše. Ker gre očitno za zanimivo temo, ki verjetno zanima širši krog ljudi, bo odgovor nekoliko razširjen, s tem, da se bo omejil le na pridobitev ustreznih dovoljenj za gradnjo stanovanjske hiše:

Pri nakupu zemljišča je izredno pomembno pridobiti čim natančnejšo informacijo, kakšen status ima zemljišče. Pri tem včasih zadostuje že potrdilo o namembnosti, ni pa to nujno. Pri samem nakupu nezazidanega stavbnega zemljišča je potrebno ob sami sklenitvi pogodbe (ki mora biti za nezazidano stavbno zemljišče v obliki notarskega zapisa) pridobiti dve potrdili, ki ju izda občina, na območju katere leži zemljišče, in sicer: **potrdilo o namembnosti zemljišča** (v njem se opredeli status zemljišča, iz katerega je razvidno, ali se zemljišče nahaja v območju zazidljivih površin) ter **potrdilo o neobstoju predkupne pravice** (občina ali država imata namreč v skladu z veljavno zakonodajo predkupno pravico na nezazidanem stavbnem zemljišču, na katerem je s prostorskim izvedbenim načrtom predvidena gradnja objektov javne infrastrukture, objektov za potrebe zdravstva, socialnega varstva, šolstva, znanosti, kulture, športa, socialnih in ne-profitnih stanovanj,...).

Kljub temu pa je pogosto priporočljivo pred podpisom pogodbe od prodajalca zahtevati tudi predložitev **lokacijske informacije** (v različnih občinah se imenuje različno, lahko tudi urbanistično informacijo), ki jo v večini primerov izda občina, na območju katere leži zemljišče. V nekaterih občinah so za izdajo tovrstnih informacij pooblaščen podjetja, ki izdelujejo lokacijsko dokumentacijo. Lokacijska informacija je tisti dokument, ki natančneje opredeli, kakšna gradnja je možna na določenem zemljišču: če je namreč zemljišče zazidljivo, to še ne pomeni, da se na njem lahko gradi stanovanjska hiša. Možno je namreč, da se zemljišče nahaja na območju površin, ki so npr. namenjene izključno gradnji industrijskih objektov. V kolikor v občini, kjer se nahaja zemljišče, ni mogoče dobiti lokacijske informacije, se je priporočljivo osebno oglasiti na njihovem oddelku, pristojnem za okolje in prostor ter se pozanimati o možnosti gradnje na konkretnem zemljišču.

Na podlagi pridobljene lokacijske informacije je potrebno naročiti **lokacijsko dokumentacijo**, katere izdelava je nujna, če se zemljišče nahaja na območju, ki se ureja s prostorskimi ureditvenimi pogoji. V kolikor omenjeno območje veljavno ureja prostorski izvedbeni načrt (lokacijski, zazidalni ali ureditveni načrt), se lahko vloži vloga neposredno na upravno enoto za pridobitev ustreznega dovoljenja (v tem primeru lokacijska doku-

mentacija ni potrebna, saj se dovoljenje izdaja neposredno na podlagi izvlečka iz prostorskega izvedbenega načrta).

Lokacijska dokumentacija vsebuje zlasti:

- kopijo katastrskega načrta obravnavanega zemljišča (izda jo Geodetska uprava RS),

- geodetski načrt obstoječega stanja terena, objektov in naprav (izdela ga za to pooblaščen organizacija; naroči se neposredno pri izvajalcu in ne tako kot prej pri Geodetski upravi RS),

- načrt predvidene rabe površin s podatki o oblikovanju objektov oziroma naprav,

- podatke o prometnih in komunalnih priključkih,

- načrt gradbenih parcel in podatke o funkcionalnem zemljišču objekta oziroma naprave,

- rešitve v zvezi z vplivi na okolje, ki jih bo imel obravnavani poseg,

- obrazložitev nameravane gradnje oziroma drugega posega v prostor,

- soglasja pristojnih organov, organizacij in skupnosti, predpisana z zakonom (pri čemer se šteje, da mora takšen organ dati soglasje v roku enega meseca; če v tem roku soglasja ne izda in njegove izdaje tudi ne odreče, se šteje, da je soglasje dano) in

- druge sestavine, zahtevane z veljavnimi predpisi.

V lokacijski dokumentaciji so določene tudi tolerance pri legi, velikosti in funkciji objekta, ki so dopustne v projektni dokumentaciji.

V primeru, da investitor sproži postopek pridobitve gradbenega dovoljenja, je potrebno predhodno zaprositi za izdajo **lokacijskega dovoljenja**, v vlogi pa je potrebno navesti osnovne podatke o namenu in zmožljivosti nameravanega objekta ter priložiti dokazilo, da ima investitor pravico graditi na določenem zemljišču. Lokacijsko dovoljenje neha veljati, če v enem letu po njegovi pravnomočnosti ni bila vložena zahteva za gradbeno dovoljenje, če je bila zahteva za gradbeno dovoljenje pravnomočno zavrnjena ali pa če je gradbeno dovoljenje po zakonu prenehalo veljati. Vendar pa lahko organ, ki je lokacijsko dovoljenje izdal, na zahtevo stranke podaljša veljavnost lokacijskega dovoljenja vsakokrat največ za eno leto, vendar skupaj največ za dve leti po preteku roka, navedenega zgoraj.

Pred pridobitvijo ustreznih dovoljenj (oz. med tekom upravnega postopka) mora investitor pridobiti tudi **soglasje sosedu**, vendar pa je relevantnost le-tega odvisna od besedila, ki ga vsebujejo prostorski izvedbeni akti, veljavni na določenem območju.

Če namreč minimalni odmik od parcelne meje ni določen ali pa je določen le opisno, upravni organ (torej na prvi stopnji upravna enota) po prosti presoji oceni (pozitivno ali »negativno«)

soglasje sosedu, pri čemer upošteva morebitne škodljive vplive na sosednje zemljišče, njihovo intenziteto.

Če pa je minimalni odmik v veljavnem prostorskem izvedbenem aktu eksplicitno določen (npr. da mora biti objekt od parcelne meje odmaknjen najmanj 4 m, manj pa je lahko odmaknjen le s soglasjem sosedu), pa je soglasje sosedu obvezni pogoj za pridobitev ustreznega dovoljenja. Menim, da bi v tem primeru investitorju ostala le sodna pot, in sicer na način, da bi vložil ugotovitveni tožbeni zahtevek. Sodišče bi tako v pravi ugotovljalo, ali bi predlagani poseg povzročil resnično motenje in v primeru negativnega odgovora bi pravnomočna ugotovitvena sodba lahko »nadomestila« negativno soglasje sosedu.

Seveda pa je potrebno pri presoji, ali je določen poseg zares nespreejmljiv za okolico, upoštevati dejstvo, da je izključno uveljavljanje lastnih interesov v nasprotju z ustavnim pojmovanjem lastnine. Ustava namreč izrecno poudarja, da je način pridobivanja in uživanja lastnine omogočen na način, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija. Lastniki nepremičnin so zato v določeni meri dolžni trpeti spremembe, ki bodo v prihodnosti nastale ali nastajajo v njihovi okolici. V kolikor pa menijo, da so v izvrševanju svoje lastniške pravice ovirani, morajo te svoje trditve tudi dokazati.

Ne glede na zgoraj povedano, se utegne postopek pridobitve ustreznih dovoljenj razvleči preko vseh razumnih meja, če sosed ne želi dati soglasja h gradnji. Če se namreč sosed pritožbi na izdano lokacijsko ali gradbeno dovoljenje, bo pritožbo reševalo pristojno ministrstvo, pri čemer je trenutno zaradi ogromnega števila zadev izredno težko napovedati, v kolikšnem času bo zadeva rešena. Reševanje pritožbe se večinoma precej razvleče, investitor pa med tem časom dejansko ne more pričeti z gradnjo, saj ne razpolaga z dokončnim gradbenim dovoljenjem (torej z gradbenim dovoljenjem, zoper katero ni več možno vložiti rednega pravnega sredstva - pritožbe). V vsakem primeru je torej še vedno najbolje predhodno seznaniti sosedu z nameranim posegom ter pridobiti od njega pozitivno soglasje.

Pred izdajo gradbenega dovoljenja (oz. enotnega dovoljenja za gradnjo) mora investitor plačati **odškodnino zaradi spremembe namembnosti zemljišča**. Ta se ne plača od nezazidanih stavbnih zemljišč, ki so bila kot taka določena že pred letom 1972 in so v veljavnih planskih aktih tudi določena kot nezazidana stavbna zemljišča. Odškodnina zaradi spremembe namembnosti zemljišča se plača od površine gradbene parcele, torej od površine stavbišča in od površine zemljišča, namenjenega za redno rabo objekta. Če gre za gradnjo objekta na območju, ki je pokrito z veljavnim

prostorskim izvedbenim načrtom, se šteje, da je za redno rabo objekta določeno vse zemljišče, ki po prostorsko izvedbenem načrtu pripada objektu.

Prav tako mora investitor občini, na katere območju zemljišče leži, plačati tudi **komunalni prispevek**, ki v bistvu pomeni plačilo sorazmernega dela stroškov opremljanja stavbnega zemljišča. Občina ga na investitorjevo zahtevo določi z upravno odločbo, na katero je možna pritožba. Zavezanec za plačilo komunalnega prispevka je po določbah zakona investitor, ki namerava zgraditi nov objekt, pa tudi investitor, ki želi »le« prizidati ali nadzidati obstoječi objekt, ali spremeniti namembnost obstoječega objekta oziroma rekonstruirati obstoječi objekt, če je za to potrebno povečati priključke na javno infrastrukturo oziroma njene zmogljivosti. Prav tako je zavezanec za plačilo komunalnega prispevka tudi lastnik (že) zgrajenega objekta, ki se nahaja na neopremljenem ali delno opremljenem stavbnem zemljišču, če se to zemljišče komunalno opremlja.

Objekt se lahko prične graditi na podlagi gradbenega dovoljenja ali pa na podlagi enotnega dovoljenja za gradnjo. **Gradbeno dovoljenje** izda upravna enota, in sicer po tem, ko je zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja popolna, kar pomeni, da vsebuje predvsem naslednje sestavine:

- dokaz, da ima investitor pravico graditi na tem zemljišču (npr. izpisek iz Zemljiške knjige, iz katerega je razvidno lastništvo investitorja);

- pravnomočno lokacijsko dovoljenje;
- projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja (t.i. PGD projekt);

- soglasja prizadetih organov in organizacij, če tako določajo posebni predpisi...

Gradbeno dovoljenje preneha veljati, če se graditev objekta ne začne v roku, ki je v njem določen. Ta rok ne more biti krajši od šestih mesecev in ne daljši od dveh let (na zahtevo investitorja se veljavnost sicer lahko podaljša, vendar skupaj največ za dve leti).

Investitor lahko po lastni presoji zaprosi tudi za izdajo **enotnega dovoljenja za gradnjo**, čemur pa je potrebno poleg prilog, navedenih zgoraj (seveda razen pravnomočnega lokacijskega dovoljenja), priložiti še dokazila, ki so po predpisih o urejanju prostora potrebna za izdajo lokacijskega dovoljenja. Gre za postopek, ko organ o nameravani gradnji odloči v enem postopku in o stvari izda eno odločbo. Seveda pa je pri tem potrebno upoštevati, da imajo v postopku za izdajo enotnega dovoljenja položaj stranke vsi, ki bi imeli tak položaj v postopku za izdajo lokacijskega dovoljenja in v postopku za izdajo gradbenega dovoljenja. Enotno dovoljenje za gradnjo namreč vsebuje sestavine lokacijskega in gradbenega dovoljenja in je v posledicah izenačeno z gradbenim dovoljenjem.

Maja Hauptman, univ. dipl. prav.

KMETJE, POZOR!

Kdo bo v prihodnje zavarovan kot kmet? Gospodar, zakonec, naslednik, vsi ali nihče?

Pogoji, povezani z višino dohodka na kmetiji

Pogoji za obvezno pokojninsko, invalidsko in obvezno zdravstveno zavarovanje kmetov so povezani z višino dohodka kmetije. Le-ti so se v lanskem letu močno povečali, zlasti višina katastrskega dohodka (k.d.), kar pomeni, da morajo kmetje izbrati druge možnosti zavarovanja, če si želijo zagotoviti socialno varnost, v kolikor jim dohodek omogoča zmožnost plačevanja prispevkov.

V razmišljanje naj navedem nekaj podatkov novembrskega posveta Kmetijske svetovalne službe Slovenije na Bledu z naslovom Posestna struktura in kmetijska politika. 90 % kmetij v RS dosega bruto dohodek do 2 mio SIT, od tega je polovica majhnih kmetij, ki dosega dohodek manj kot 500.000 SIT na leto. EU glede na skupno vrednost pokritja na posameznem gospodarstvu te kmetije opredeljuje kot majhne. RS ima po podatkih statističnega urada 2000 opredeljenih 86.319 kmetij, povprečna velikost kmetij je 5,5 ha, kar je 4 krat manj od EU. Povprečna starost nosilcev kmetij je na več kot 40.000 kmetijah več kot 55 let. Majhna posest, slaba posestna struktura, ostali ekonomski faktorji povzročajo visoke fiksne in ostale stroške kmetij in s tem posledično majhen dohodek na gospodarstvo, ni investicij, zaostajanje v panogi, povečevanje regionalnih razlik, revščino na podeželju, negativno vzdušje v kmetijstvu in nizko socialno varnost zaposlenih na kmetijah.

Kmet, ki opravlja kmetijsko dejavnost kot edini in glavni vir in ni v delovnem razmerju se lahko vključi v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov (uredba U.L. RS, 35/01), če je dohodek iz kmečkega gospodarstva v letu 2000 926.497 SIT (seštevek k.d. in dobička iz kmetijske dejavnosti, kamor sodijo dopolnilne dejavnosti: perutnina, delo s kmetijsko mehanizacijo, kmečki turizem...) ali če je neto k.d. 441.189 SIT. Dohodek iz kmetijske dejavnosti, ki se upošteva tudi za pridobitev pravice do denarne in socialne pomoči, se po zadnji objavi v Uradnem listu ugotovi tako, da se k.d. pomnoži s faktorjem 2,6. V kolikor kmetija dosega predpisan dohodek ali k.d., je obvezno zavarovan en član gospodarstva, za širši obseg od minimalne plače za vse pravice, se ostali člani lahko zavarujejo prostovoljno za širši obseg ali ožji obseg, seveda odvisno od zmožnosti in pripravljenosti plačevanja zavarovanca, kar je odvisno od dohodka kmetije. Obvezno pokojninsko zavarovanje je povezano tudi z obveznim zdravstvenim zavarovanjem v višini 18,78 % od k.d. kmetije, ne glede na število zavarovancev. Zaradi nizkega dohodka majhnih kmetij je navadno drugi član gospodarstva zavarovan le zdravstveno. To je značilno tudi za majhne mešane kmetije,

kjer so v večini moški zaposleni izven kmetije. V primeru nezavarovanja za širši obseg, le-ta ne zagotavlja socialne varnosti, zlasti ne v primeru mladih prevzemnikov kmetij, nadomestila za čas porodniške in druge pravice, ampak omogoča samo državno pokojnino na stara leta. **Kmetje, ki ne dosegajo predpisanega dohodka ali višine samo k.d. za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se lahko zavarujejo tudi samo za zdravstveno zavarovanje, če dosega višino k.d. 157.370 SIT. Dohodek in višina k.d. postajata dolžnost in tudi osnova za pravice kmetov. Če se ustavimo ob sedanjih povprečni velikosti kmetij na področju na svetovalne enote za kmečko družino, od dopolnilne dejavnosti na kmetijah - Enota Kamnik, ki obsega področje (vključeni tudi podatki za občino Moravče, ki jo pokriva svetovalka za kmečko družino s sedežem v Litiji), UE Kamnik in UE Domžale, ugotovimo, da je po statističnih podatkih popisa v kmetijstvu za leto 2000 velikost kmetij naslednja. Od skupno 2187 kmetij jih 1912 obdeluje do 10 ha (87,43 %), 231 kmetij 10 ha do 20 ha (10,25 %), 40 kmetij 20 ha do 30 ha (1,83 %), 4 kmetije nad 30-50 ha. Verjetno podatki niso popolnoma natančni, ker niso povsod zajeta vsa najeta zemljišča v obdelavi. Vendar ne glede na to iz podatkov ugotovimo, da ima po podatkih samo 44 kmetij v obdelavi nad 20 ha kmetijskih zemljišč. Ob predpostavki, da so se kmetije povečale tudi v zadnjih dveh letih na račun opuščanja kmetovanja majhnih kmetij, pomeni, da le 2 % kmetij izpolnjuje pogoje za obvezno zavarovanje, le redke za dva ali več zavarovancev. Ker je potrebno za obstoj kmetij doseči minimalno raven prihodkov, da so ekonomske razvojne kmetije sposobne investirati in ob tem poskrbeti tudi za socialno in zdravstveno varnost zaposlenih na kmetijah, za vse člane kmečkih gospodarstev organiziramo predavanje in razgovor:**

***Pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov, g. Franc Kranjc - Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov: obvezno zavarovanje, prostovoljno zavarovanje - pogoji: višina katastrskega dohodka, višine prispevkov, starost ob upokojitvi, olajšave, dokup let, državna pokojnina, vdovska pokojnina, invalidska pokojnina, dodatek za telesno okvaro, dokup let, dodana doba (vojaški rok, na račun rojstva otrok v primeru nezavarovanja... itd.)**

***Velikost kmetija v povezavi z obstoječo zakonodajo, Marta Kos, KSS Kamnik**

***Zdravstveno zavarovanje kmetov, ZZV Izpostava Kamnik, ga. Nada Kolar, ZZV Enota Domžale, ga. Tatjana Iskra - obvezno in prostovoljno zavarovanje, pogoji, pravice, višine prispevkov, pravice do nadomestil (bolniška, nega otroka...)**

v torek, 26. februarja, ob 9.00 uri v prostorih dvorane Občine Kamnik in v sredo, 27. februarja, ob 9.00 uri v dvorani Janko Kersnik v Lukovici

Svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetijah: univ. dipl. ing. Marta Kos

KMETIJSKO - GOZDARSKA ZBORNICA IZPOSTAVA DOMŽALE

V januarju je vodstvo KGZ - izpostava Domžale, organiziralo posvet v Lukovici. Posveta se je udeležilo 11 članov, predsednik območnega odbora g. Vid Kadunc, direktor zbornice g. Ervin Kuhar in začetka tudi lukoviški župan g. Anastazij Živko Burja.

Gospod Burja je pozdravil vse prisotne, jim zagotovil, da budno spremlja dogajanje v kmetijski politiki in namerava tudi v bodoče podpirati razvoj ekološkega kmetovanja in omogočati hribovskim kmetom možnost preživetja. V letošnjem proračunu bo največ sredstev namenjenih čebelarstvu, zlasti izgradnji Čebelarskega izobraževalnega centra. Občina bo zagotovila možnosti izobraževanja kmetov. »Dobro razumem

naši občini ne moremo koristiti, ker enostavno nimamo dovolj velikih kmetij, ki bi izpolnjevale zahtevane pogoje. Pretekli sistem, ki je omejeval velikost kmetij, deluje tudi sedaj, saj je nemogoče povečati kmetije na evropsko sprejemljivo raven. Naša politika pa tudi ne odpravlja preteklih ovir, ampak pomaga evropski politiki, da bo naš kmetijski prostor le zanimiv muzejski primerek onemogočanja oživitve kmetijske proizvodnje.

Gospod Ervin Kuhar je zagotovil, da se vodstvo zbornice trudi doseči boljše usklajenost zakonov s potrebami kmetijskega gospodarstva. V marsičem tudi uspejo. Velik problem je predvsem v tem, da na sekretariatih ministrstev ne delajo strokovnjaki, kar otežuje pravo razumevanje problemov pri pristojnih. Najhuje je, da naši pogajalci niti ne poslušajo argumentov stroke, ampak pristajajo na ponujene nizke kvote naših proizvodov, ki že v osnovi onemogočajo obstoj realno gospodarsko opravičljive proizvod-

nje. Pri stalnih spreminjanjih zakonskih in podzakonskih aktov nihče ne sprejema strokovnih argumentov strokovnjakov, katerim je znano praktično delovanje predpisov in njihove posledice. Iz do sedaj znanega, našemu kmetu v veliki večini evropske subvencije ne bodo mogle koristiti, saj so pogoji za pridobitev našim kmetom, razen nekaj redkih izjem, nedosegljivi.

V nadaljnji razpravi je bilo poudarjeno, da se cene naših pridelkov približujejo evropskim, subvencije pa so daleč od njih. Tudi davčna politika ni restriktivna na način, kot v nekaterih drugih državah. Neobdelano kmetijsko zemljišče ni posebej obdavčeno, zaradi česar zainteresirani kmetje takih zemljišč ne morejo dobiti v najem. Mednarodni skladi ne omogočajo preživetja malih kmetij, kakršne so pri nas v veliki večini, zato bi morale kmetijsko ministrstvo samo zagotoviti sklad, ki bi pod pogoji, ki ustrezajo naši kmetijski strukturi, pomagal razvijati gospodarstvo, ki po statistiki res predstavlja le 5% družbenega proizvoda, a je za naš obstoj neprecenljivega pomena. Problemi so tudi pri kategorizaciji zemljišč. Naša država se nikakor ne more odločiti za novo kategorizacijo. Zapisi izpred mnogih let, ki so popravljivi le v nekaterih delih, so v veliko primerih neživljenjski. Lastništva v višinskem svetu, ki presegajo 5 ha, so razglašena za planine, čeravno se obdelujejo kot travniki. Tudi na ta način se država izogiba plačilu subvencij, pa čeprav bi v vseh takih primerih ne bilo potrebno izplačati več kot le del sejnine, kot jo dobijo poslanci državnega zbora za enodnevno javno dokazovanje.

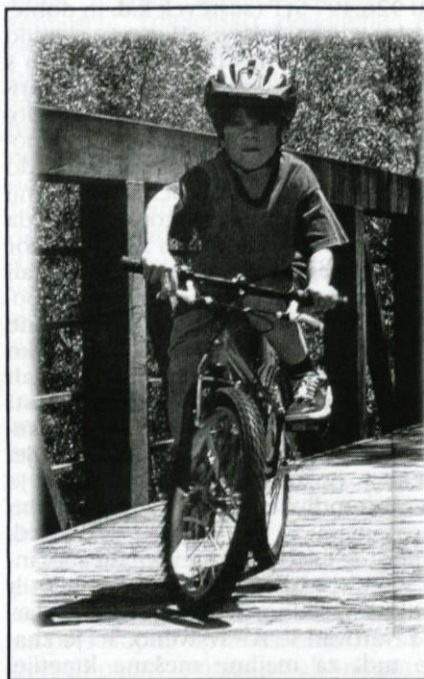
Vse pripombe, tu jih je zapisanih le nekaj, bodo člani območne izpostave KGZ predstavili gospodu ministru, ki je obljubil svoj obisk v Lukovici v naslednjem mesecu. Njegova pojasnila in mnenja bomo objavili takoj, ko bo izpolnil dano obljubo.

V. G.

potrebe kmetov in cenim njihovo delo, zato sem jim vedno pripravljen pomagati,« je še izjavil in nato odšel, saj so ga čakale druge pomembnejše naloge.

Gospod Viki Matjan, predsednik zbornične izpostave Domžale, je ugotovil, da je sodelovanje med območnimi enotami in zbornično centralo nezadovoljivo. Premalo je pretoka informacij in vse prevečkrat centrala ne odgovarja na zahteve območnih izpostav in se ne odziva na njihove sklepe. Prav tako ne dobiva nobenih informacij o porabi sredstev, ki so bila zbrana s prispevkom za uporabo kmetijskih zemljišč od Občine Lukovica, čeravno bi bilo to informiranje po zakonu obvezno. Neuradno mu je bilo rečeno, da Občina gradi ceste. Ta denar pa se ne bi smel uporabljati v ta namen. Možnosti obstoja kmetijstva so ekonomsko vprašljive, saj pogoji, ki jih za gospodarjenje v kmetijstvu ustvarja naša država, ne omogočajo niti normalnega vzdrževanja kmetije, kaj šele napredka in vse to se bo še poslabšalo z našim vključevanjem v Evropo. Sredstev iz programa SAPARD v

ŠPORT SERVIS IN TRGOVINA

ERDANI

Rojska c. 18d, 1230 Domžale, Tel.: 01/724 36 48

- **VELIKA IZBIRA KOLES IN KOLESARSKE OPREME**
- **REZERVNI DELI ZA VSA KOLESNA**
- **SERVIS KOLES, SMUČI, ROLERJEV IN OSTALE ŠPORTNE OPREME**

OBČNI ZBOR DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA IN DEKLET IZ LUKOVICE

Na dan slovenskega kulturnega praznika, osmega februarja, so se v letošnjem letu prvič zbrale članice Društva podeželskih žena in deklet iz Lukovice in okoliških vasi na rednem občnem zboru v gostišču Furman v Lukovici. Srečanje je bilo številčno, saj se ga je udeležilo čez petdeset članic in povabljenih gostov. Poleg pregleda dela in uspehov v preteklem letu so članice predstavile tudi načrt dela za tekoče leto, imenovala vodstvo društva in celotni upravni odbor ter dale besedo g. Tomažu Močniku, kmetijskemu svetovalcu za lukoviško občino in ga. Marti Kos, svetovalki za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetijah. Spregovorile pa so tudi predstavnice ostalih društev, in sicer iz Blagovice, Tuhinja in Domžal. Za prijetnejše vzdušje sta poskrbela ansambel Vran in gostišče Furman z dobro ponudbo. Vrtnarstvo Gašperlin iz Komende pa je poklonilo sleherni članici cvetočo gloskino.

mu je tudi dobrodelna akcija, saj se z denarnim prispevkom vsako leto spomnijo pomoči potrebnih.

Predstavile so tudi finančno stanje, se dogovorile za članarino, poročale s področja ostalih komisij in predstavile vodstvo društva ter celotni upravni odbor, ki trenutno šteje osemnajst članic. Njihova predsednica je ga. Ivanka Smerkolj, podpredsednica ga. Vida Capuder, tajnica ga. Slavka Urbanija, zakonita zastopnica ga. Mojca Smerkolj-Votek in blagajničarka ga. Anica Cerar. Naloga celotnega upravnega odbora je, da odgovorno obvešča o dejavnostih svoje članice, ki iz leta v leto znajo bolje sodelovati, se dobro organizirati, pa tudi vse bolj številčne postajajo. Zahvalile so se Občini in županu za razumevanje in pomoč pri izpeljavi njihovih idej in ciljev.

Gostja ga. Marta Kos iz Domžal je bila tolikšnega števila udeleženk zelo vesela, zlasti pa njihove aktivnosti v preteklem letu. Kot svetovalka za kmečko družino in

Predsednica DPŽ Ivanka Smerkolj

ročja urejanja vrta in pridelave zelenjave ter predavanju s področja urejanja naših domov. V okviru tega pa bo gotovo možna tudi nagradna promocija.

Tudi domačin g. Tomaž Močnik, kmetijski svetovalec, društvu pripisuje velik pomen. Dodal je le, da bi se morda zamislil nad našim nacionalnim interesom, ki vse preveč poudarja denar, premalo pa vse tisto, kar pomaga ohranjati lepe slovenske vrednote in mednje prav gotovo sodi to društvo. Spodbudil je tudi mlade članice, da bi se v bodoče v večjem številu priključile društvu.

O svojem delu so na kratko poročale tudi predstavnice društev podeželskih žena in deklet iz Blagovice, Tuhinja in Domžal. Njihove zanimive pripovedi so morda drobtinica za razmišljanje vseh nas, ki smo bili prisotni.

In ker je bil to Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, smo v okviru programa prisluhnili tudi recitatorkama ga. Ivici in ga. Mojci. V prijetnem vzdušju, ki nas je povezovalo vse do poznega popoldneva, je steklo veliko konstruktivnih pogovorov o ciljih in željah v tekočem letu.

In kaj meni njihova predsednica? Z njo sem se pogovarjala za Rokovnjača že lansko leto ob približno istem času. Dobro se spominjam tistega pogovora, iz katerega je bilo čutiti veliko dobrih zamisli in pobud njihovega društva. Vsi občani, ki spremljamo življenjske aktivnosti in praznične trenutke v domačem kraju, vemo, kolikokrat nas prijetno presenečajo. S svojo pestro ponudbo nas velikokrat postrežejo in obenem razveselijo na tej ali oni prireditvi. Pohvala in zahvala velja prav vsem, saj s svojim delom skrbijo za promocijo našega kraja, tako da postajamo prepoznavni po dobrotah iz dobre slovenske kmečke kuhinje tudi izven naše občine. In z enakimi cilji in pogumom začenjajo tudi letošnje leto, meni njihova predsednica ga. Ivanka.

Marta Lavrič

Občni zbor društva podeželskih žena

Po kratkem uvodnem pozdravu predsednice društva ga. Ivanke Smerkolj, je ga. Slavka Urbanija, tajnica društva, poročala o njihovem delu v letu 2001. Povedala je, da je bilo preteklo leto vsestransko zelo dejavno in uspešno. S svojo ponudbo so popestrile veliko prireditev. Posebej nas je ga. Slavka spomnila na najlepše dogodke iz preteklega leta. Na sejmu Dobrote s slovenskih kmetij je članica s Prevoj ga. Vera Kotnik prejela zlato priznanje za potico z orehovim nadevom. Lepa promocija za kraj! Veliko je bilo tudi izobraževanja, pa raznih predavanj, ki posegajo na različna področja, ekskurzij in izletov. V njihovem progra-

dopolnilne dejavnosti na kmetijah naše razmere dobro pozna, saj so se v zadnjih letih močno spremenili pogoji na kmetijah. Povedala je, da je v zadnjih dvajsetih letih kraj na tem področju veliko pridobil. To je gotovo plod medsebojnega sodelovanja med društvi, izobraževanja na raznih tečajih in predavanjih, ki jih ga. Marta izbira zelo premišljeno in vsestransko podpira izobraževanje podeželskih žena in deklet. Program, ki ga je imenovana predstavila za tekoče leto, vsebuje poleg splošnih predavanj tudi bolj strokovna. Že v kratkem bodo članice lahko prisluhnile predavanju s področja kmetijske zakonodaje, predavanju s pod-

KULTURNO ŽIVLJENJE V KRAŠNJI

Dogodki na kulturnem področju v Krašnji nas domačine pogosto razveseljujejo, zato se mi je zdelo primerno, da v mesecu februarju, ko se spominjamo našega velikega pesnika Prešerna, oživimo spomin na kulturna dogajanja v našem kraju v Krašnji. Vsak si ne more privoščiti Cankarjevega doma, zato je zelo pomembno, da živi kultura z nami in med nami. Kulturno društvo Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje si prizadeva že vrsto let, da medse privablja domačine, ki si želijo kulturnega življenja, bodisi kot ustvarjalci ali kot gledalci. Osrednje mesto v tem društvu ima ga. Vera Beguš, ki z dolgoletnimi izkušnjami in velikim veseljem dela za kulturo v Krašnji. Pravi, da je pomembna za delovanje na kulturnem področju širina, prepletena z različnimi dejavnostmi. Kultura mora vključevati tako dramske igre, glasbo, ples, likovno dejavnost in tudi druge zgodovinske zvrsti kulture, kot so ljudski običaji in navade. Lansko leto je bilo zelo ustvarjalno, predvsem zato, ker je KUD uspelo uprizoriti igro Ubežnik, ki je bila poleg ostalih kulturnih dogodkov nekako najvišji dosežek društva. Ne smemo pa prezreti osrednje kulturne prireditve ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije, ki se je odvijala na prostem v Krašnji. Istočasno pa je bil ob tem slavnostnem dogodku odprt muzej domačih pisateljev v OŠ Krašnja.

Že v začetku lanskega leta nas je razveselila razstava Ex tempore 2000, plod tudi domačih likovnih ustvarjalcev. V celoti je za to razstavo prispevalo svoja dela kar trideset likovnikov. Ob tej priložnosti smo se srečali s kulturnima gostoma g. Janezom Erženom in ga. Vero Perovo. Ljudska pevka ga. Vida Frajhamova pa nam je predstavila petje ljudskih pesmi nekoliko drugače. Presenetilo nas je njeno glasbilo - škap bas, s katerim je prav prijetno zaigrala. To je bila zelo lepa prireditev.

Ga. Vera je domačinka, zato življenje v naših krajih dobro pozna. Je dobra poznavalka ljudskih običajev, ki jih je iz nekdanjih zgodovinskih dogajanj preselila v sedanost kot živ spomin na način življenja naših prednikov. Oblikovala se je ženska skupina, ki se ukvarja z ohranjanjem kulturne dediščine in je poznana tudi v sosednjih občinah in v nekaterih krajih po Sloveniji. Gre za star način ročnega pletenja kit iz slame ali ličkanja in izdelovanja izdelkov. Povabil ima skupina iz leta v leto več. Njihovo prvo povabilo pa je bilo pred leti na Gospodarsko razstavišče v Ljubljano. Lani so gostovali na Markovem sejmu v Vrbi, na Dne-

Razstava ročnih del domačink iz Krašnje

vih kamniške kulture, v Besnici na Gorenjskem, na Dnevu odprtih vrat OŠ Mengeš in v raznih vrtcih. Vsekakor pa na domači OŠ večkrat sodelujejo. Kamorkoli je skupina povabljena, ostane lep obojestranski spomin, je povedala ga. Vera in dodala, da se skoraj povsod stkejo prijateljske vezi, zato ostanejo odprta vrata za nadaljnje sodelovanje. Ni pomembno samo to, da se obujajo spomini na preteklost, pomembno je tudi druženje za ženske, ki so povečini doma. Vendar pa mora imeti vsaka stvar svojo mejo, je poudarila ga. Vera, saj mora biti predstavljena ob pravem času in na pravem mestu. Pri načrtovanju naših obiskovanj smo zato preudarne, je še poudarila.

Lani v mesecu marcu so Krašnjani obudili tudi Gregorjevo, skoraj pozabljen ljudski običaj. V Krašnji pa so ga oživili s prireditvijo na prostem. Ga. Dušica Kunaverjeva je prisotnim spregovorila o pomenu tega običaja. Ob tej priložnosti je spomnila ljudi, da Slovenci radi prevzemamo navade drugih, kot je valentinovo, ki ne sodi med naše ljudske običaje, pravih slovenskih pa niti ne poznamo. Za razvedrilo je poskrbela plesna skupina Saše Kostnove. Otroci pa so se pozabavali v bližnjem potoku in v njih prižigali lučke. Namen tega prikazovanja je bil, da splava po vodi in gre v pozabo vse tisto, kar je na svetu slabega, ostane pa naj ljubezen in medsebojno razumevanje.

Praznika osmi marec in materinski dan je zaznamovala razstava ročnih del domačink. Počastitev žena, mater in

deklet je obogatila kulturna prireditev z recitacijami ter petjem šolskega in cerkvenega pevskega zbora.

Kultura v Krašnji je pogosto prepletena z nastopanjem otrok in odraslih. Drug drugega potrebujemo, je potrdila ga. Vera. Z otroki se da veliko ustvariti. Ob zaključku šole v lanskem letu so šolarji uprizorili predstavo Zaljubljena princeska in žalostni klovn. Šola je bila tako uvrščena med zaključno Kekčevo srečanje na Jesenicah. Lep uspeh!

Kot že rečeno, je bila dramska igra Ubežnik, lani najvišji dosežek, delo domačega pisatelja Jožefa Podmilščaka. Tokrat se je še zlasti dokazala solidarnost in medsebojna pomoč med posameznimi društvi v Krašnji, Blagovici in na Trojanah, pa tudi med ljudmi nasploh. Potrebno je bilo veliko tehničnih del in sodelovanja, preden je igra nastala. Priprave so bile kar težke, je pojasnila ga. Vera. Potrebno je bilo najti prostor za gledališče v naravi in ne samo za gledališče na odru, kakršnega poznamo denimo na Studencu. Nastanek igre je povezan z zgodnjim spomladanskim časom, ko je bilo potrebno najprej dramatisirati tekst, izbrati pravo lokacijo, igralce, kostume ter urediti prostor s kulisami in potrebno infrastrukturo. Ob tej priložnosti se ga. Vera zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali z delom, financami in odstopili prostor, kjer se je gledališče odvijalo. Vključenih je bilo sedemdeset igralcev, vsekakor domačinov. Igro pa smo si lahko ogledali dvakrat. Tudi v letošnjem letu si jo bo mogoče ogledati. Vsi, ki smo jo že videli, vemo, da prikazuje tipično življenje v naših krajih pred dvesto in več leti, zato si jo je vredno ogledati. Lahko jo ocenjujemo kot velik kulturni dosežek KUD Fran Maselj Podlimbarski.

Že lani je KUD začelo z gledališkim abonmajem lutkovnih predstav v OŠ Krašnja. Povabljene so lutkovne skupine od drugod, ki se z lutkami poklicno ukvarjajo. Ljudje si jih radi ogledajo, kar se je izkazalo že ob uprizoritvi prve lutkovne igrice. Pomen in vsebina predstav je povezana tudi z letnimi časi in prazniki.

Ob tako zapolnjenem kulturnem življenju v Krašnji, za kar je potrebno veliko truda in odrekanih, si vsak lahko najde nekaj zase. Ob zaključku najinega pogovora sem ga. Veri zaželela še veliko uspehov in zdravja pri njenem plodnem delu, saj je ženska z dušo in srcem, ki poleg še nekaterih krajanov med drugim tudi na verskem področju kraju daje pokončno držo.

Marta Lavrič

TUDI ŽIVLJENJE V KS ČEŠNJICE SE SPREMINJA

Vsaki krajevni skupnosti v naši občini je preteklo leto prineslo nekaj sprememb, kar naj bi koristilo krajanom in občanom za boljše življenje. Tudi pri nas v Češnjicah se je zaradi nove investicije delno spremenilo življenje. Preden se cilji uresničijo, se je treba veliko dogovarjati in vložiti veliko truda. KS Češnjice je po številu prebivalcev majhna, zato nekatere cilje uresničujemo skupaj s KS Pšajnovico.

Glavni investiciji, ki smo ju v lanskem letu začeli, sta mrliška vežica in veroučna učilnica. Pri izgradnji so nam seveda stali ob strani izvajalci projekta in nadzorni organ. Po predhodnem dogovoru so bili investitorji poleg naše KS tudi KS Pšajnovica ter občini Lukovica in Kamnik. Material za ostrežje in delo pa smo zagotovili krajanje Češnjic.

Poleg omenjene investicije je pomembno poudariti nekatere spremembe na cestni povezavi med Češnjicami in Blagovico. Tudi na ostalih cestah v naši KS so v preteklem letu potekala vzdrževalna dela, saj so neurja ceste občasno tako močno poškodovale, da je bilo potrebno takoj ukrepati. Poleg urejanja javnih poti so potekala tudi nekatera dela v zvezi z javno razsvetljavo. Naj omenim še popravila na vodovodu Selce - Poljane, ki jih je bilo potrebno urediti.

Najnujnejše nam je uspelo. Vendar letos nameravamo nadaljevati z gradnjo mrliške vežice in veroučne učilnice. Na področju javnih poti pa želimo urediti cesto do vasi Lipa. Tudi posamezna popravila na poškodovanih asfaltiranih cestah ne bodo mirovala. Čakajo nas vzdrževalna dela na cestah, ki so bile poškodovane v neurjih in so delno že popravljene. Posegi v infrastrukturo so stalno potrebni. Tako nas še čakajo izboljšave na vodovodu, javni razsvetljavi in končno pogrešamo tudi označitev vasi Češnjice.

Da bomo v reševanju vsega, kar sem omenil, uspešni, si krajanje Češnjic želimo vsaj toliko dobrega sodelovanja z županom naše občine in celotno občinsko upravo, kot ga je bilo v preteklem letu. Zahvaljujem se vsem, ki skrbijo za izpeljavo del in radi sodelujejo z nami.

Stane Žordani

PUSTNO RAJANJE V BLAGOVICI

Ta prispevek zares pišem z veseljem. Ko sem lani pisala, da se je Planinsko društvo opogumilo in pripravilo pustno rajanje za mlade in tiste manj mlade in tako zaoralo ledino, je bilo letos še bolj veselo. Mladinskemu odseku Planinskega društva sta se letos pridružila še Krajevna skupnost in Društvo podeželskih žena.

V nedeljo zjutraj je vreme sicer kazalo bolj slabo, toda do enajste ure, ko so se maskare pričele zbirati, si je nebo že obrisalo poslednje solze. Prijetno je bilo gledati, kako prihajajo maskare z vseh koncev proti igrišču, kjer je bilo zbirališče. Prihajale so male maskare, malo večje, velike maskare in tudi tiste, ki so jih morali starši držati v naročju, ker so bile njihove nožice še preokorne. Celo dva godca sta prišla in veselo vlekla meh. Vseeno je bilo malce prehladno za dolgo postavanje na igrišču, zato so se v

sprevodu sprehodili do dvorane kulturnega doma, kjer jih je pričakala topla peč. Na toplem so se maskare razživele in ob veseli glasbi iz kasetofona se je pričelo rajanje. Dvorana je bila kar premajhna za vse.

Za veselje, ples in smeh so poskrbeli planinci, Krajevna skupnost je malim maskaram podarila prijazna mala darilca, podeželske žene pa so vse pogostile s svojimi dobrotami. Nista se ravno cedila mleko in med, toda mastni okrog ust, od slastnih krofov namreč, so bili pa prav vsi.

Veseli me, da je zopet obveljal stari rek, da dobri zgledi vlečejo. Verjamem, da bodo taki dobri zgledi vlekli tudi drugje, da bodo ljudje znali stopiti skupaj in pripraviti še marsikatero prireditev.

Milena Bradač

SEJEM ALPE ADRIA

Na sejem Alpe Adria je Turistična zveza Slovenije povabila k sodelovanju osnovne šole in srednjo turistično šolo. Igralci so pripravili odrske predstavitve na temo Turizem in dediščina.

Med povabljeni je bila tudi OŠ Jančka Kersnika Brdo pod mentorstvom M. Flis Lederer, ki vodi turistični krožek na šoli. Kot prvo moram poudariti, da so osnovnošolci z Brda že lani uspešno nastopali na vinskem sejmu v Celju. Organizator jim je zagotovil avtobusni prevoz in prost vstop za člane turističnega krožka, česar so bili zelo veseli. Vsi člani krožka so imeli svoje zadolžitve. Tako so bili eni zadolženi za postavitve kulis na odru, drugi so igrali odrske prizore. Tretji pa so delili zloženko v obliki grajskega stolpa, na katerem so opisali zgodovino brdskega gradu, od grofov Lambergov do Jančka Kersnika, po katerem nosi OŠ svoje ime.

Predstavitve turizem in dediščina se je zaključila, otroci so odhiteli po ogledih sejma in odnesli dobre vtise in ide-

Učenci OŠ Jančka Kersnika Brdo med izvajanjem odrske deske na temo turizem.

je za naprej. Navkljub hrupu in predvajanju glasbe na vsakem paviljonu so osnovnošolci z Brda zaigrali najboljše prizore od vseh povabljenih šol.

Mladim iz turističnega krožka želim še veliko uspehov v imenu glasila Rokovnjak.

Danilo Kastelic

RAZVOJ NA VODOVODNEM OMREŽJU NAPREDUJE

Javno komunalno podjetje Prodnik ima za našo občino širok pomen. Kdo v občini ne pozna vseh treh zajetij pitne vode Taterman pod Trojanami, Kamrco in Žirovše? Na vseh treh zajetjih se opravljajo redne kontrole, ki dokazujejo, da pijemo dobro in kvalitetno vodo. S to vodo se oskrbuje naša občina, pa tudi del domžalske, vse do Doba in moravske občine. O tem, kako je podjetje organizirano, s čim se ukvarja, kaj je bilo zanje v naši občini v zadnjem času najbolj aktualno, kako bo vplival poseg gradnje avtoceste na zajetje vode in še kaj zanimivega, je spregovoril v kratkem pogovoru gospod Aleš Stražar, vodja sektorja Vodovod.

Torej njihovo podjetje se ukvarja s tremi glavnimi dejavnostmi: z javno higieno, ki vključuje odvoz smeti in deponiranih odpadkov, s kanalizacijskim omrežjem in z vodovodnim omrežjem. Ker je Aleš vodja vodovodnega omrežja, sva se v vprašanih osredotočila pretežno na to področje, kar mu je navsezadnje tudi najbolj poznano. Posebej je poudaril, da se znotraj sektorja zadnje čase bolj posvečajo načrtnemu vzdrževanju. Samo vzdrževanje se deli na vzdrževanje omrežja in vzdrževanje objektov, ki je bilo v preteklosti nekoliko zapostavljeno, saj so bile določene naprave v teh objektih močno zastarele. Da bi služile svojemu namenu, jih je bilo potrebno nekje

tudi zamenjati z bolj sodobnimi. V sklopu planskega vzdrževanja so se v okviru podjetja resno lotili prenove vodomerov. V to jih je delno prisilila tudi zakonodaja. Tako so lansko leto zamenjali kar petino vseh vodomerov.

V prihodnosti podjetje prav gotovo ne bo brez dela, saj imajo dobro začrtano vizijo dela na samem omrežju. V sklopu planskega vzdrževanja vzdržujejo tudi priključke, hidrante ter vse ostalo na vodovodnem sistemu. S hidranti je naša občina slabo oskrbljena. Pri njihovi namestitvi so sodelovala tudi gasilska društva. Vsem željam pa nikoli ni mogoče ustreči, je dodal gospod Aleš. Bolj podrobno se bodo lotili vzdrževanja nekaterih objektov. Na področju vodnega črpalnišča v vasi Gradišče so lani v celoti uredili razpadajoči objekt, ki je bil potreben prenove znotraj in zunaj. Povsem dotrajane črpalke so zamenjali, tako bo prečrpavanje vode v moravško dolino odslej potekalo brez problemov.

Vodovodni sistem v Zlatem Polju se napaja iz vrtine, ki, žal, ni bila uspešna. Znano je, da je v to vas potrebno dovažati vodo že nekaj časa. Prav zaradi neuspešne vrtine se načrtuje še v letu priključitev vodovoda v Zlatem Polju preko prečrpavanja vode na vodovodno omrežje.

Izgradnja avtoceste na vodovodno zajetje naj ne bi vplivala. V zvezi s tem je

gospod Stražar pohvalil našo občino, saj upoštevajo strokovne nasvete. Izdelane so bile hidrogeološke raziskave, ki bi pokazale negativne posledice v primeru različnih zemeljskih posegov. Narava je včasih nepredvidljiva in skrivnostna. Ko bo poseg na vodozbirnem območju Žirovše pod Trojanami začel, bo potrebno sodelovanje tudi z moravško občino, saj območje zajema tudi del te, je povedal Aleš Stražar.

Občina bo na kvaliteti vodovodnega omrežja bistveno pridobila ob izgradnji avtoceste. Glavne vodovodne cevi po dolini se bodo z dokončanjem avtoceste v celoti zamenjale. Trenutno se dela vrtilo na področju Lukovice in Kompolj. Zamenjani pa bodo tudi priključki, ki so v kritičnem stanju, iz zastarelih materialov ali celo nepravilno položeni.

Letošnja zima je prizadejala kar nekaj zmrzali na hišnih priključkih. V naši občini na srečo teh problemov ni bilo veliko, več težav pa je bilo v sosednjih občinah, zlasti v Domžalah.

In nazadnje je stekla še beseda o sodelovanju Javnega komunalnega podjetja z našo občino, ki je po mnenju gospoda Stražarja zelo uspešno in na strokovnem nivoju. Ob koncu pogovora sem gospodu Alešu zaželela še veliko dobrega sodelovanja in delovnih uspehov.

Marta Lavrič

V KAKŠNEM PROSTORU BOMO ŽIVELI, JE NAŠA IZBIRA

Mednarodne naravovarstvene združbe že dalj časa ugotavljajo in opozarjajo, da se v sedanjem času, ko svet drvi v »domnevni tehnološko - gospodarski napredek«, vse bolj škodljivo posega na področje podnebnih sprememb, ravnanja z naravnimi viri, okolja, biološke raznovrstnosti in zdravja.

Za zaustavitev takih teženj je EU že sprejela več usmeritev. Skladno s temi pa je tudi Slovenija, že v letu 1993, sprejela ZAKON O VARSTVU OKOLJA. Navedeni zakon kot temeljne cilje varstva okolja določa:

- trajno ohranjanje vitalnosti narave, biološke raznovrstnosti in avtohtonosti biotskih vrst, njihovih habitatov ter ekološkega ravnotežja,

- ohranjanje raznovrstnosti in kakovosti naravnih dobrin, naravnega genetskega sklada ter ohranjanje rodovitnosti zemljišč,

- ohranjanje in obnavljanje pestrosti ter kulturne in estetske vrednosti krajine in naravnih vrednot,

- zmanjšanje porabe naravnih virov, snovi in energije.

Že v 1. čl. zakon določa, da je merilo vseh ravnanj in norm varstva okolja človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter preživetje, zdravje in počutje živih organizmov.

Med dejavnike, ki v okviru svojih pravic in dolžnosti zagotavljajo varstvo okolja, pa zakon navaja tudi državljane in druge prebivalce kot posameznike ali društva in nevladne organizacije, v katere se le-ti združujejo.

Tudi v občini Lukovica smo posamezniki že dalj časa ugotavljali, da se naš življenjski prostor »v višjem interesu« in pod geslom »napredka kraja« prekomerno obremenjuje z raznovrstnimi posegi v prostor: veliki kamnolom v Lukovici in vrsta manjših vidnih kopov, trasa AC z vsemi spremljajočimi objekti (počivališča, predvidene bencinske črpalke, moteli), gosti izvozi iz AC, vodi vseh pomembnejših državnih komunikacij (dvokrožni elektrovod, plinovod, drugo), pa tudi odlagališč odpadkov ni malo.

Menili smo, da bomo združeni laže vplivali na preprečevanje nadaljnjih posegov v naš življenjski prostor, saj menimo, da je ta že čezmerno obremenjen.

Ustanovili smo EKOLOŠKO ZDRUŽENJE ČRNI GRABEN - EZČG.

Po programu bo združenje delovalo na celotnem območju občine Lukovica. Da bomo to lahko uresničili, pričakujemo, da se nam boste čim množičneje priključili.

V začetku delovanja v preteklem letu smo pretežno delovali na območju naselja Lukovica, saj je ta kraj z okolico izraziteje prizadet zaradi delovanja kamnoloma in izvoza na traso AC in močno onesnažuje celotno naselje in tako kvarno vpliva na zdravje ljudi, premičnine pa izgubljajo svojo tržno ceno. Kljub našim

dosedanjim prizadevanjem za sanacijo kamnoloma pa se kaže le-to, da se pomika v smeri že začetega drugega kopa, ki že vidno kaže svoje obrise.

Sodelovali smo v razpravah SPREMEMBE PROSTORSKEGA NAČRTA IN RAZVOJNI NAČRT OBČINE. Pri tem smo se med drugim zavzemali za črtanje možnih lokacij deponije komunalnih odpadkov v naselju Lukovica in Prevojskih gmajnah.

Ker se očitno usmeritve in zakonske določbe tudi v širši družbi ne uresničujejo, je evropska komisija za zaščito okolja v letošnjem letu sprejela že šesto strategijo za varstvo okolja za prihodnjih 5 do 10 let, ki jo bodo morale spoštovati tudi države kandidatke, kamor sodi tudi Slovenija. Zato imamo še toliko več upanja, da se bo sprejeta zakonodaja s tega področja bolj dosledno spoštovala. Unija namreč poziva k polnemu izpolnjevanju

obstoječe okoljske zakonodaje. Novi program pa med drugim daje močan podarek ohranjanju krajine, kar je treba zagotoviti z ustreznimi kmetijsko in regionalno politiko.

Če se želite vključiti v delovanje našega združenja, pošljite prijavo na naslov: Ekološko združenje Črni graben - Lukovica 46. Lahko pa svojo željo za včlanitev prijavite na tel. št.: 7235-151, Ana Zajc, tajnica združenja, in poslali vam bomo prijavnico.

Torej usmeritve in pravne podlage za delovanje imamo, izkažimo še svojo pripravljenost, dati svoj prispevek k ohranjanju našega stvarstva. Tako bomo dokazali, da nam ni vseeno, kakšno življenjsko okolje bomo zapustili zanamcem.

Ana Zajc, Lukovica
Tajnica EZČG

OBČNI ZBOR EKOLOŠKEGA ZDRUŽENJA ČRNI GRABEN

V ponedeljek, 4. prosinca, so se člani Ekološkega združenja zbrali na občnem zboru, ki naj bi pokazal, kaj vse je društvo naredilo v prvem letu svojega obstoja. Zbora se je udeležilo 16 članov in 6 gostov, med njimi tudi tajnik Zveze ekoloških društev Slovenije g. Miklič.

na o varstvu okolja izdelajo študije o ranljivosti okolja in druge analize. Do izdelave te študije pa se ne dovoli nikakršen nov poseg. Ob tem ugotavljajo, da so pristojni organi kar dostikrat gluhi za njihove pripombe. Tajnica društva se je udeležila nekaj seminarjev o varstvu okolja.

Iz poročila predsednika g. Maksima Horjaka je razvidno, da so se člani društva angažirali predvsem na spoznavanju z okoljsko zakonodajo Evropske unije in njihovega programa »Okolje 2010: Naša prihodnost, naša izbira«, kjer je poudarjeno vključevanje podjetij in posameznikov v skrb za okolje. Poleg tega so se vključili v razpravo o predlogu sprememb in prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana Občine Lukovica. Nanj so dali tudi nekaj pripomb. Zavzeli so se tudi za sanacijo kamnoloma. Predvsem so zahtevali ob Občine in ministrstev takojšnje prenehanje širitve in takojšnjo sanacijo. Na opozorilo občanov so posredovali pri občini in ministrstvu proti postavitvi antene v naselju Lukovica. Vse njihove pripombe so naslavljali na lokalne in republiške organe. Razlagali so, da je življenjski prostor doline Črnega grabna že kritično obremenjen z različnimi posegi v prostor: plinski, električni in drugi komunikacijski vodi, avtocesta s spremljajočimi objekti in kamnolom, ter zahtevali, da se v skladu z določbami Zako-

V letošnjem letu želijo razširiti svoje delovanje na celotno območje občine (sedaj so delovali le v naselju Lukovica). Želijo sodelovati z Združenjem ekoloških kmetov in pri programu Prepih. V svoje vrste bi radi pridobili čimveč članov iz vseh vasi naše občine. Organizirati želijo ekološko patroljo. Prav pri tem jim je tajnik zveze g. Miklič obljubil strokovno pomoč. Tako bodo opažanja patrolje tudi strokovno podprta. Tudi sicer se lahko združenje vselej obrne na zvezo po strokovno pomoč pri izobraževanju članov, pa tudi splošnem izobraževanju občanov. Ena od nalog združenja je tudi evidentiranje izkoriščevalcev rudnin, za katere je z novim zakonom predvideno poplačilo in sanacija peskopopov.

Občni zbor je bil zaključen v prosti debati, ki je tekla v glavnem o ozkih lokalnih in širših mednarodnih problemih. Tisti vmesni problemi, ki se tičejo sosednjih vasi, pa bodo, vsaj upam, prišli na vrsto z vključitvijo novih članov, ki naj bi jih zainteresirali sedanji.

SDS

3. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE SDS 2002

Po novem letu je OO SDS pričel s svojimi dejavnostmi za področje priprav na jesenske volitve. Predvsem pa smo se lotili reševanja težav občanov in občinskih problemov. Udeležili smo se posveta regije in seje sveta stranke SDS.

3. zimske športne igre SDS, tekmovalac Jernej Škarja se ogreva pred štartom

Na kratko bom opisal delo in prizadevanja poslanske skupine SDS v letošnjem letu. Janez Janša je odgovarjal, kaj je zaznamovalo leto 2001 in o pričakovanih v letu 2002. Odzval se je tudi na aktualna vprašanja na načrtno vzbujanje protinatovskega razpoloženja. V imenu poslanske skupine SDS je mag. Andrej Vizjak opozoril javnost in vlado na nekatere pomanjkljivosti zakona o delovnih razmerjih. V Zagrebu se je Janez Janša srečal s pred. največje opozicijske stranke dr. Ivanom Sadarjem. Govorila sta o reševanju meddržavnih problemov in o sodelovanju med obema opozicijskima strankama. Predsednik SDS Janez Janša je na novinarski konferenci komentiral vladne ukrepe o neupravičeni podražitvi telefonskih storitev, ki bodo najbolj prizadela najrevnejše državljane. SDS je opozorila na neodgovorno ravnanje vlade v postopku razrešitve župana Velike Polane. V tem primeru gre lahko za vzorčni primer politične odločitve za vse občinske svete, kjer župan in večina v občinskem svetu nista iz iste politične opcije. Državni zbor je sprejel štiri od 15 predlaganih dopolnil, ki jih je k zakonu o delovnih razmerjih pripravila poslanska skupina SDS.

Seveda so bile za člane SDS, družinske člane ter za simpatizerje 3. februarja

tretje zimske športne igre SDS 2002 v Kranjski Gori, ali kot jo nekateri imenujejo, zimska olimpiada SDS. Športni forum SDS je s sodelovanjem ASK Kranjska Gora pripravil tekmovanje v deskanju in slalomu. Žal sta zaradi otoplitve odpadla smučarski tek in sankanje. Skupine so bile razdeljene na deskanje za ženske in moške. V veleslalomu pa so nastopili v ženskih skupinah: deklice do 15 let, ženske do 20 let, ženske od 20-40 let, ženske od 40-50 let ter ženske nad 60 let. Skupine veleslaloma moški pa so: dečki do 15 let, moški do 20 let, moški od

20-40 let, moški od 40-50 let, moški od 50-60 let in moški nad 60 let. Zaradi izredno velikega števila prijavljenih so izpeljali samo en tek veleslaloma. Tudi OO SDS Lukovica je zastopala vrsta dobrih slalomistov, med katerimi je imel peti vmesni čas Jernej Škarja mlajši, ki pa je imel smolo v tretjih vraticah pred ciljem, ko je zaradi načete proge zajahal količek. Če bi pravilno zvožil, bi v svoji kategoriji dosegel najboljšo uvrstitev.

Za tekače in ostale udeležence pa so organizirali pohod v dolino Tamarja pod Poncami. Izkušenejši pa smo se odpravili na tromejo Slovenija - Avstrija - Italija nad Ratečami. Prelep sončni dan nam je nudil najlepši pogled na sosednji državi ter na našo Planico, gledano od zgoraj in na Triglav, ki se je lesketal v soncu.

Ob vrnitvi smo prisostvovali še razglasitvi rezultatov in podelitvi medalj, ki sta jih najzaslužnejšim podelila poslanca SDS Pavel Rutar in Janez Sušnik. Zmagovalcem med regijami SDS je podelil pokale predsednik SDS Janez Janša. Prvi so bili Gorenjci pred Ljubljancani in Štajerci. Potem nam je dobro del kuhani ješprenj, ki so ga pripravili v domači gostilni. V prijateljskem vzdušju smo se razšli in obljubili, da se dobimo na 4. olimpiadi SDS prihodnje leto.

za OO SDS Danilo Kastelic

LITERARNI KOTIČEK NOVE SLOVENIJE, NSI - KRŠČANSKE LJUJSKE STRANKE

»Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njihova lepa dela in znamenite zasluge nam je prav toliko dolžnost, kakor posnemati njihove zglede. Kdor ne časti svojih slavnih prednikov, ne zasluži biti njih naslednik. Hvalimo torej sloveče može, rodoljube naše, obnavljajmo njihov spomin!«

Anton Martin Slomšek

Škof A. M. Slomšek je v tej svoji misli spodbujal ljudstvo, da ne bi pozabljali na stvaritve velikih ljudi, zlasti naših rojakov. Mesec februar nas Slovence še zlasti spomni na našega velikega pesnika Franceta Prešerna. Želja po obujanju kulture v tem mesecu je veliko, zato oživijo povsod po Sloveniji. Ali smo resnično prepričani, da ne pozabljamo nekaterih literarnih ustvarjalcev, tistih, ki si slavo tudi zaslužijo? Smo enostranski, površni in zato morda včasih čezmerno poudarjamo le določene vidike njihovih stvaritev, v senci pa ostajajo bogata jedra njihovih velikih del, za katera morda mislimo, da niso vredna? Res niso vredna? Koliko literarnih stvaritev obstaja prav iz vrst naših rojakov, ki bi jih morali bolj poznati in ceniti! Zares veliko jih je in lepe reči so ustvarili, le pogumno pobrskajmo po zgodovini in njihovih literarnih delih!

Marta Lavrič

Nadaljevanje iz prejšnje številke

DEVETLETNA OSNOVNA ŠOLA - NADALJEVANJE

V prejšnji številki Rokovnjača ste lahko prebrali nekaj osnovnih značilnosti devetletnega osnovnošolskega izobraževanja, danes pa vam predstavljam nekatere stvari podrobneje.

Ocenjevanje

Učitelj mora oceniti znanje učenca najmanj dvakrat v ocenjevalnem obdobju. Ocene se pridobijo s pisnimi izdelki in ustnim preverjanjem znanja, kjer je to mogoče. Samo po eno oceno dobijo učenci pri predmetih, ki jih imajo le eno uro na teden.

Opisno ocenjevanje v prvem triletju

Na posebnem nacionalnem obrazcu, ki vse učitelje usmerja, kako naj opisujejo otrokovo znanje in pomanjkljivosti, dobijo starši zapisano z besedami, kaj otrok zna ali obvlada, česa morebiti še ne ob-

vlada in kaj mora še osvojiti. Učenci v prvem triletju praviloma ne ponavljajo razredov, ponavljajo le izjemoma na željo staršev ali predlog učitelja in svetovalne službe (v soglasju s starši), če učenec ni osvojil temeljnih znanj, potrebnih za nadaljnje delo v naslednjem razredu.

Ocenjevanje v drugem triletju

Pri vseh predmetih (tudi vzgojnih; ocen ZU, U, MU ni več) je ocenjevanje opisno in številčno.

Številčno oceno učitelj razčleni in razloži z besedami, kar blaži prehod iz prvega v drugo in naprej v tretje triletje, kjer so ocene samo še številčne. V spričevalo se vpiše samo številčna ocena. Učenec, ki ima negativno oceno, ponavlja le izjemoma na željo staršev ali na priporočilo učitelja in svetovalne službe v soglasju s starši.

Ocenjevanje v tretjem triletju

Pri vseh predmetih je samo številčno ocenjevanje z ocenami od 1 do 5. Pri nivojskem pouku, torej pri pouku slovenščine, matematike in angleščine, ki v 8. in 9. ter četrtini ur 7. razreda poteka na treh različno zahtevnih ravneh, učitelj med šolskim letom ocenjuje na lestvici od 1 do 10, ob koncu šolskega leta pa te ocene pretvori v lestvico od 1 do 5.

Učenec ima v 7. in 8. razredu ob koncu pouka lahko negativno oceno iz največ dveh predmetov in opravlja popravne izpite največ dvakrat v šolskem letu. Z več negativnimi ocenami ali če ne opravi popravnih izpitov, ponavlja razred. Negativno ocenjeni učenci ob koncu 9. razreda opravljajo popravni izpit tudi iz več kot dveh predmetov, in to štirikrat ali celo večkrat v šolskem letu, če je potrebno. Če učenec ne opravi popravnega izpita, razred ponavlja.

Zunanje preverjanje znanja z nacionalnimi preizkusi znanja

Značilnosti:

- Nacionalni preizkusi znanja so enaki za vse učence v državi in pripravljani zunaj šole.

- Pripravljani bodo tako, da bodo učencu omogočili dokazati znanje na različne načine.

- Ne bodo omejeni le na poznavanje podatkov, zlasti pa ne bodo »lovili« neznanja.

- Naloge pripravi več sestavljalcev, med njimi so vedno tudi osnovnošolski učitelji.

- Predmeti imajo kataloge znanja, v katerih so določeni standardi, kaj je potrebno znati.

- Preizkusi bodo sestavljeni tako, da bodo merili učenčovo znanje vse od minimalnih standardov, ki jih mora doseči, pa do znanja, ki pomeni višjo kakovost.

Zunanje preverjanje znanja se izvaja:

- Ob koncu 1. triletja iz slovenščine in matematike, udeležba učenca je prostovoljna, rezultat ne vpliva na oceno iz predmeta.

- Ob koncu 2. triletja iz slovenščine, matematike in angleščine, udeležba je prostovoljna, rezultat informativen, ne vpliva na oceno iz predmeta.

- Ob koncu 3. triletja iz slovenščine, matematike in enega predmeta po izbiri učenca (lahko je to angleščina ali kateri drugi predmet iz zadnjega triletja, vendar ne obvezni izbirni predmet.

Učenec uspešno konča obvezno devetletno šolanje, če ima pozitivne ocene pri vseh predmetih 9. razreda in če pozitivno opravi zunanje preverjanje znanja iz vseh treh predmetov. Pri predmetih, kjer učenec opravi tudi zunanje preverjanje znanja, je njegova končna ocena v spričevalu sestavljena iz polovičnega dela ocene učitelja in polovičnega deleža ocene, ki jo učenec dobi pri zunanjem preverjanju znanja tega predmeta.

Prehod na srednjo šolo

O vpisu na srednje šole z omejenim vpisom bodo odločale točke, sestavljene iz zaključnih ocen 9. razreda, kombinirane z dosežki na zunanjem preverjanju znanja in ocene iz prejšnjih let šolanja.

Nivojski pouk

Je pouk predmeta na različno zahtevnih ravneh, na različnih nivojih glede na posameznikovo znanje in sposobnosti. Učenci so pri pouku ločeni v tri skupine zahtevnosti. V posamezni skupini se bodo tako srečevali učenci iz različnih oddelkov, (recimo iz a, b, c), ki so izbrali isti nivo zahtevnosti. Srednja raven pomeni srednji standard znanja. Nižji ravni je nekaj zahtev odvzetih, toda učenci morajo dosežati vsaj dogovorjene minimalne standarde znanja. Višji ravni pa je od srednje še nekaj dodanega, približno tretjino več zahtev v primerjavi z najmanj zahtevno skupino.

Nivojski pouk se bo izvajal pri slovenščini, matematiki in angleščini od zadnjega ocenjevalnega obdobja 4. razreda, v 5., 6. in 7. razredu v četrtini ur predmeta, če bodo šole zmogle organizirati vse. Izvajati pa ga je treba najmanj pri enem od naštetih predmetov. Učenci bodo le četrtino ur, namenjenih predmetu, znanje pridobivali v različno zahtevnih skupinah, tri četrtine časa pa bodo delali skupaj.

V 8. in 9. razredu pa učenci pri zgoraj naštetih treh predmetih ves čas obiskujejo pouk na treh nivojih. Učenec se bo za raven zahtevnosti odločil sam skupaj s starši na podlagi svetovanja učiteljev in šolske svetovalne službe ter glede na dotedanje dosežke pri določenem predmetu.

Ob koncu posameznih ocenjevalnih obdobj bo možen prehod učenca na višji ali nižji nivo, seveda glede na njegove dosežke.

Obvezni izbirni predmeti

Vsem je skupno:

- da se učenci odločajo zanje v 7., 8. in 9. razredu

- da se zanje odločajo glede na svoje interese, sposobnosti, posebno zanimanje

- da so enoletni, razen drugega tujega jezika

- da so na urniku po eno uro na teden, drugi tuji jezik pa dve

- da je izbrani predmet obvezen in ocenjen

- da se pri teh predmetih srečujejo v skupinah učenci iz vseh oddelkov 7., 8. in 9. razreda, če predmet ni vezan na določen razred.

Šola seveda ne bo mogla ponuditi vseh predmetov, ki so predlagani (teh je trenutno 48), pač na nekaj izbirnih predmetov v skladu s svojimi možnostmi in zanimanjem učencev. Moramo pa ponuditi drugi tuji jezik, verstva in etiko ter retoriko. Učenec izbere vsako leto 3 izbirne predmete, in sicer po dva z družboslovno-humanističnega področja in enega z naravoslovno-tehničnega področja ali pa obratno, torej ne vse tri iz istega sklopa.

Naslovi obveznih izbirnih predmetov so: drugi tuji jeziki (torej ne angleščina), Kritično mišljenje, Etična raziskovanja, Jaz in drugi, Logika, Okoljska vzgoja, Likovno snovanje, Matematična delavnica, Življenje človeka na zemlji, Robotika v tehniki, Elektronika z robotiko, Elektrotehnika, Genetika, Raziskovanje domačega kraja, Projekti iz fizike in tehnike, Astronomija, Organizmi v naravi in umetnem okolju, Rastline in človek, Etnologija, Ansbelska igra, Glasbena dela, Glasbeni projekti, Informacijsko opismenjevanje, Kmetijstvo, Obdelava gradiv - les, umetne snovi, kovine, Plesne dejavnosti, Prehrana, Računalništvo, Risane v geometriji in tehniki, Gledališki klub, Literarni klub, Šolsko novinarstvo, Izbrani šport, Šport za zdravje, Šport za sprostitev, Turistična vzgoja, Umetnostna zgodovina, Vzgoja za medije - radio, tisk, televizija.

Šole, ki že izvajajo devetletno osnovno šolo v poskusnem obdobju, so zaorale ledino in poročajo o raznovrstnih dobrih in manj dobrih izkušnjah. Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo in druge strokovne institucije zbirajo podatke, sproti spremljajo izvajanje devetletnega izobraževanja in pripravljajo analize ter evalvacijo postopnega uvajanja devetletne osnovne šole. Na osnovi ugotovitev strokovne javnosti je bilo že v tem času uvedenih nekaj sprememb v zakone in podzakonske predpise o devetletki, podobna praksa spremljanja izvajanja devetletne šole in potrebnega spreminjanja pa bo veljala tudi v prihodnje.

ZASNEŽENO POHORJE NAS JE POVABILO

SKUPNI NARAVOSLOVNI DAN V KRAŠNJI

Zimska šola v naravi OŠ Roje

V tem šolskem letu so učenci OŠ Roje preživeli zimsko šolo v naravi na Pohorju. V Andrejevem domu Pajek smo bili lepo sprejeti. Lastnik je bil do nas izredno pozoren in nam je omogočil en teden brezskrbnih zimskih dni, ki smo jih preživeli v čudovitem okolju, na čistem zraku.

Dnevi so bili prekratki, učenci so bili zaposleni od jutra do večera z aktivnostmi na snegu, pohodi, nočnim smučanjem, vožnjo z gondolo, izdelavo igluja.

Polni vtisov smo se z znanjem smučanja vrnili domov.

Učiteljica v ŠVN:
Vislava Popovič

Sandra iz 3. r.: S prababico je še posebno prijetno plesti. O, kako sem srečnal

Tomaž iz 1. r.: Poglejte, koliko sem že napletel! No, res ne čisto sam...

Za nami je 25. januar, nadvse prijeten in pristrčen dan, ko smo imeli na podružnični šoli Krašnja naravoslovni dan. Učili smo se plesti slamnate kite ter kite iz koruznega ličkanja. Kite so pletli že naši predniki iz potrebe po skromnem zaslužku. Za mnoge je bilo to delo edini vir zaslužka v jesensko - zimskem času, opravljali so ga lahko vsi družinski člani in tako je lahko vsak po svojih močeh prispeval k skromnemu družinskemu proračunu.

Že dolga leta na naši šoli obujamo to dejavnost. Tudi mi bi radi znali plesti kite, saj nas znanje, ki ga pridobimo iz preteklosti, povezuje z našimi praprababkami in prapradedki. Vsaj približno začutimo, kako so živeli. Zato se vedno znova veselimo dneva, ko nas obiščejo babice in starejše krajanke ter nas poskušajo naučiti plesti kite. Tudi letos ni bilo nič drugače. Nestrpnost smo jih čakali. Prišlo jih je osemnajst, nekatere so prišle peš, druge je pripeljal šolski kombi.

V šolski avli, kjer je bil ta dan naš delovni prostor, smo se razdelili v skupine. Vsaka babica je imela ob sebi dva ali tri učence, ki jih je učila plesti. Med nami sta bili tudi dve prababici, ki sta učili plesti svoje pravnuke. Učenci so bili zelo pridni, vedoželjni in zainteresirani za delo, hoteli so se čimveč naučiti; mame pa so bile nadvse prijazne, ustrezljive in dobrovoljne. Ni lahko delo majhne, nespretne ročice naučiti plesti, še posebno, ker so nekateri učenci takrat prvič imeli v rokah slamo, saj so pletli vsi učenci od 1. do 4. razreda, pridružili pa so se nam tudi mali šolarji. Dve šolski uri smo delali nepretrgoma, potem pa smo imeli krajši odmor. Čakala nas je slastna malica, nato smo nadaljevali. Po malici nas je čakalo prijetno presenečenje. Obiskala nas je gospa ravnateljica in si ogledala naše delo ter nas pohvalila. Za še prijetnejše vzdušje pa je poskrbela gospa Rezka s svojo harmoniko, saj nam je delo ob njenih zvokih šlo laže od rok. Kar prehitro nam je mineval čas, ki nam je bil dan za naše druženje, izpod otroških prstov pa so rasli metri in metri slamnatih kit, ki smo jih na koncu izobesili na pano, kjer jih še zdaj lahko občudujemo, nekateri pa so svoje izdelke kar takoj odnesli domov. Za konec so učenci našim babicam zapeli in zaplesali, nato pa smo jih povabili v jedilnico na zaslužno toplo malico. Malo so še poklepetale, se nasmejale, potem pa pohitele domov, kjer jih je čakalo še domače delo. Lepo jih je bilo slišati ob koncu: »Drugo leto pa se spet vidimo. Pokličite nas, ko nas boste potrebovali! Nasvidenje, drugo leto bom pa spet prišla!«

Hvala, babice, hvala, preužitkarice za tako lep in prijeten dan. Resnično upam, da se bomo še velikokrat takole srečali.

Boža Požar

KULTURA PRI NAS

*Da bi nebesa milost nam skazale!
Da bi nam srca vnel za čast dežele,
med nami potolažil razprtije
in spet zedinil rod Slovešč'ne cele
Prešeren*

Tako je sanjal pesnik pred poldrugim stoletjem. Tako so sanjali mnogi moji predniki in sodobniki. Tako je sanjala Slovenija. Dosanjali smo pred enajstimi leti.

Kakšna bo prihodnost naše domovine? Odvisna bo od naše ljubezni, poguma, sposobnosti in kulture. Vprašam se, kaj sploh je kultura, ko premišlujem o njej. Kultura je pravzaprav vse: gledališče, slikarstvo, glasba, obnašanje, upo-

raba jezika, kretenj, odnosi do ljudi, narave, živali... Obletnica smrti našega največjega poeta je dan slovenske kulture.

Kadar se odpravimo z razredom na izlet ali v gledališče, nam pravijo: »Prosim, obnašajte se kulturno!« Pa se? Nekateri ja, drugi pa ne! Zakaj ne? Se sploh kdaj vprašate, kako bi bilo, če bi se vsi ljudje obnašali kulturno? Kot v pravljici!!! Ne bi bilo več vojn ne lakote! Vsi bi se spoštovali med seboj in nihče se ne bi iz nikogar norčeval!

Ko hodim po mestu, gledam pločnike... Povsod ležijo cigaretni ogorki, pljunki, smeti... Tega najbrž ne moremo spremeniti ali pa nočemo!? Človek se ne zna ali pa noče zadržati!? Pa mobilni telefoni! Danes ga ima že vsak. A zvonjenje v šoli med poukom, v trgovini, v gledališču, kinu in celo v cerkvi je zelo moteče. Pa žvečilni gumi. Žvečenje med pogovorom kaže pomanjkažje spoštovanja do sogovornika. Pa tudi o kulturi hranjenja bi se lahko marsikaj naučili.

Te stvari o kulturi so prve, ki so mi prišle na misel. Mislim, da bi se morali vsi truditi, da bi bilo naše življenje bolj prepleteno s kulturo. Tisti, ki se zavedamo, da nismo zadosti kulturni, smo na pravi poti. Nekaj kulture je v nas! Majhna iskra in ta naj postane plamen, ki naj nikoli ne ugasne. Gori naj vse leto, ne le ob kulturnem prazniku. Iščimo kulturo zase, za svoje prijatelje, svojce in druge ljudi. Verjemite, tako bomo lepše živeli! Že pregovor pravi: Kakor bomo sejali, tako bomo želi. S kulturo je treba živeti! S kulturo bo naša domovina toplejša. Seveda pa nikakor ne smemo pozabiti ljubezni, poguma in sposobnosti.

Zagotovo pa ne pozabimo sanjati!!! Nobene prihodnosti ni brez sanj!

Nina Šumak

Nina Šumak, 7a

• Prekvalifikacija za vse zgoraj navedene poklice.

Vpis poteka do 1. 3. 2002

Vse informacije dobite pri:

Branko Vrtek, tel. 031 22 23 02 (strojništvo – stroj. teh.)

Marko Mlakar, tel. 031 54 84 11 (strojništvo poklicni programi)

Ida Pliberšek, tel. 724 06 30 (ekonomija)

Marjan Ravnikar, tel. 724 06 36 (usnjarstvo)

STROJNIŠTVO: strojni tehnik

EKONOMIJA: ekonomsko komercialni tehnik

V programu usnjarstva se iztekajo izobraževanja zadnjih generacij na naši šoli, ker nam MŠZŠ ni odobrilo ponovnega razpisa v tej smeri, ker je bilo lansko leto premalo kandidatov. Izvedeno bo **izobraževanje odraslih**, tako v poklic kot tudi v nadaljevalni poklicno-tehniški program (PTI ali 3+2) tako za **usnjarje, kot tudi za strojnike in trgovce**. Izvajamo tudi prekvalifikacije za vse našete smeri.

Srednja šola Domžale deluje na dveh lokacijah. Uprava in teorija sta v obnovljenih in prizidanih prostorih na Cesti talcev 12 (pri nekdanji tovarni Toko), strojne delavnice z galanterijskimi in konfekcijskimi delavnicami in delom teorije pa so na Ljubljanski c. 105, nasproti tovarne Helios.

Laboratoriji in učilnice so moderno opremljeni, tudi računalniške učilnice, telovadnico pa nameravamo zgraditi v najbližji prihodnosti.

Dijaki se **dobro in varno počutijo**, ker imamo primerne učitelje in zanesljivo varnostno službo.

Dijaki se lahko vključijo v dejavnosti **Odperte šole** (astronomski krožek, šolski radio, novinarski krožek, oblikovanje okrasnih izdelkov, računalniški tečaji..., sodelujejo na regijskih in državnih tekmovanjih v znanju in športu, nastopajo na modnih revijah in razstavljajo na sejmih, sodelujejo pri pripravi in izvedbi zaključnih plesov, se udeležujejo strokovnih ekskurzij (München, Bologna, Gradec, Benetke, slovenska podjetja...).

Novost je splošna gimnazija, kjer sta razpisana 2 oddelka. S finančno pomočjo Občine Domžale kot soustanoviteljice, bodo sodobno opremljeni laboratoriji in urejena okolica šole. Poučevali pa bodo najboljši učitelji.

O dodatnih informacijah se lahko pozanimate na tel. številki:

724 06 30 (tajništvo) ali 724 22 47 (svetovalna služba). Vse pa lahko izveste in si ogledate na informativnih dnevih 15. in 16. februarja 2002.

Vabljeni.

Mag. Viktor Jemec
ravnatelj

V ŠOL. LETU 2002/03 ORGANIZIRA SREDNJA ŠOLA DOMŽALE IZOBRAŽEVANJE ODRAŠLIH ZA NASLEDNJE POKLICE:

STROJNIŠTVO

- Strojni tehnik (PTI)

Za kandidate, ki imajo končano poklicno šolo strojne smeri.

- Avtomehanik, avtoklepar
- Monter (inštalater)
- Klepar – krovec
- Strojni mehanik
- Finomehanik, preoblikovalec (klepar...) in oblikovalec (orodjar...) kovin
- Prekvalifikacije za vse zgoraj navedene poklice

Za kandidate, ki imajo končano osnovno šolo ali srednjo šolo s skrajšanim programom.

EKONOMIJA

- Ekonomsko komercialni tehnik – ekonomski tehnik (PTI) za kandidate, ki imajo končano trgovsko šolo

• Trgovec prodajalec, za kandidate, ki imajo končano osnovno šolo

• Prekvalifikacija v poklic prodajalec, za kandidate, ki imajo končano katerokoli poklicno šolo ali srednjo šolo.

USNJARSTVO

• Usnjarstvo predelovalni tehnik (PTI), za kandidate, ki imajo končano poklicno šolo ustrezne smeri

• Izdelovalec in predelovalec usnja, za kandidate, ki imajo končano osnovno šolo

OBČNI ZBOR ČEBELASKEGA DRUŠTVA LUKOVICA

Lukoviški čebelarji niso kar tako. Pridno sodelujejo pri gradnji čebelarškega centra. Pa tudi pri urejanju okolice sodelujejo. Zaradi svoje pridnosti in prispevkov bodo za določen čas imeli v centru svojo sobo, ki jo bodo lahko uporabljali kot društveni prostor.

Na letošnjem občnem zboru so pregledali delo preteklega leta in ugotovili, da leto sicer ni bilo med bogatejšimi, kar se pridelka tiče, ven-

Občni zbor čebelarjev

dar so vseeno uspešno čebelarili. Zaradi vestnega ravnanja po navdilih čebelarške veterinarske službe so svoje čebele zadosti dobro zaščitili pred boleznimi. Varooza ni zahtevala velikih žrtev. Seveda pa je zdaj zelo občutljiv čas za čebele. Pazljivo ravnanje in pravočasno preventivno ukrepanje bo v naslednjih mesecih pokazalo, kako uspešno so prebrodili zimo. Pomladi pa se že lahko veselijo tudi čebelje družine, ki so jih nabavili za društveni čebelnjak, ki stoji na Brdu. Čebelarški podmladek deluje pri Osnovni šoli. Letos junija bo tu tudi republiško tekmovanje šolskih čebelarških krožkov Slovenije.

Zaključek občnega zbora je po običaju pripadal prijetnemu druženju in posamičnemu dogovarjanju o načrtih za leto, ki se je pričelo.

V. G.

OBČNI ZBOR TURISTIČEGA DRUŠTVA GRADIŠČE

Občni zbor TD Gradišče

Zbrali so se v brunarici konec januarja. Že tradicionalno traja zbiranje pri njih dalj časa. Seveda pa zato ni prav nič dolgčas tistim, ki se potrudijo prej do brunarice. Navzoči po stari navadi ugotavljajo, kakšni so zadržki manjkajočih, kar vnaša v družbo veselo razpoloženje. Skoraj nihče se ne izogne šaljivemu komentarju ob svojem prihodu. Brunarica se počasi napolni in občni zbor se prične.

Predsednik gospod Aleš Burja opiše delo preteklega leta. Skrb za izgled vasi je člane društva združevala na delovnih akcijah. Čistili so okolico, pod pokopališkim zidom so odstranili grmovje, skrbeli za urejenost brunarice in igrišča pod njo. Kres je gorel za novo leto in prvi maj. Prejšnje leto so ga pripravili moški, letošnji novoletni kres pa ženske, ki trdijo, da so ga pripravile hitreje kot moške. Pri prvomajskem pa bodo gotovo sodelovali kar vsi vaščani. V preteklem letu so odstranili Mačkovo domačijo, kar je polepšalo pristop v zgornji del vasi in izboljšalo preglednost ceste na odcepu proti Preserjam. K sreči pa so člani društva še pravočasno preprečili uničenje Mačkovega poda. Kar precej se jih je zbralo, da so s skupnim delom preselili stari pod na Kovačev travnik, kar ni bilo niti enostavno in ne lahko. Največja društvena akcija pa je bilo srečanje Gradišče Slovenije. Veliko energije je bilo potrebno že za pripravo, potem še seznanjanje z Gradišči po Sloveniji. Niso bili ravno vsi Gradiščani pripravljeni sodelovati na tem srečanju, a šestnajst naselij s tem imenom se je le odzvalo vabilu na prvo slovensko srečanje Gradišče. Zanimive predstavitve so pripravili nekateri, prav vsi pa obljublajo, da se bodo potrudili, da bodo taka srečanja vsako leto. Gradišče pri Šentjerneju na Dolenjskem bo gostitelj letošnjega srečanja. Prav to pa tudi dokazuje, da so naši Gradiščani s svojo idejo uspeli. Prireditve, ki so jo res imenitno izpeljali, bo

leta družila ljudi in ustvarjala nove vezi in prijateljstva.

Tudi društveni izlet je bil zanimiv. Obiskali so nekaj krajev na Štajerskem. Zlasti jim je v spominu vožnja po umetnem Šmartinskem jezeru pri Celju. Pred novim letom so še organizirali šahovski turnir, ki pa po mnenju organizatorjev izzove premalo članov društva. Finančno poslovanje društva je uspešno in v skladu z zakoni. Takoj po pregledu preteklega dela se je začela razprava o prihodnjih aktivnostih. Izvoljen je bil odbor za urejanje turističnega prostora ob jezeru. Osnovna naloga odbora je pridobitev koncesije za upravljanje in nadzor nad turističnim gospodarjenjem z jezerskim in objezerskim prostorom. Predvsem naj se vse dejavnosti na tem območju natančno pretehtajo, saj člani društva in krajanje ne želijo, da s pretirano komercialno rabo tega prostora porušimo naravno ravnovesje, ki ga je mogoče zagotoviti ob zmerni rabi omejenega območja, medtem ko bi ostali prostor ohranili za nemoteno sobivanje ptic, živali in rastlinstva, pa tudi vodnih živali in rib. Aktivnosti okoli jezera bodo zahtevale veliko energije, zato drugih večjih akcij v tem letu ne načrtujejo. Seveda bo sedaj kmalu na vrsti očiščevalna akcija, nato prvomajski kres, udeležba na srečanju Gradišče v bližini Šentjerneja na Dolenjskem, konec junija pa tradicionalno Srečanje v Gradišču in nato še izlet, pa še prednovoletne aktivnosti. V kolikor pa se bo v Gradišču dogajalo še kaj drugega, pa bomo o tem gotovo pisali.

Klepet o vsem mogočem je potem tekkel še dobršen del noči. Za zaključek tako uspešnega leta bi pričakoval, da ga bodo bolj bučno proslavili, pa je uspešnost za Gradiščane očitno nekaj vsakdanjega in prav ta vsakdanji klepet je ustvarjal prijetno vzdušje, ki družijo člane Turističnega društva Gradišče.

V. G.

VESELA DRUŠČINA

Največkrat se v celotni zgodbi pojavi kratica ŠKD. In tudi ŠKK. Toda kaj pomenita?

Obema sta skupni prva in druga črka in tudi pomenita isto. Študentski klub. D in K pa Domžale in Kamnik. V grobem je razlika le v lokaciji. Če se hočemo obiti, pa je razlika skorajda malenkostna. V postavi da, v razmišljanju ne. Le v kakšnem projektu tu pa tam, vendar je vse skupaj glede razlik zelo zanemarljivo. Oba kluba sta, lahko rečemo, eno. Soodvisnost, simbioza, kakor hočete.

Če gledamo nazaj, v zgodovino, kako dolgo obstajata, za domžalski klub skoraj z gotovostjo lahko trdim, da je star okrog 10 let. Kamniški je malo mlajši, vendar ne vem, koliko. In zakaj sploh obstajata oba kluba oziroma kaj je njun namen?

Predvsem je namen obeh enak, in to strogo nepolitičen. Prva misel klubovcev, zavednih, aktivnih in tistih, ki samo izkoriščajo ugodnosti, je zabava. In to na vse mogoče načine. Najbolj pogosta rdeča nit zabave je šport ali pa skupno druženje, klepetanje, rajanje in zraven kakšna kapljica. Za vzorec. Zelo neuradno.

Te, uradno neuradne ali obratno zabave se dogajajo na že skoraj ustaljenih lokacijah. Če gre za organizacijo s strani Kamnika, je lokacija bar Pod skalo ali a kamniška obvoznica. Če gre za organizacijo Domžal, je bil svoje čase to vsem dobro znani lokal nasproti lokalnega radia,

danes pa se skorajda vsa rajanja z veseljem selijo v klubske sobice. Ker je tako pripravna. Bomo še povedali, zakaj.

Potem je tu še tretja kategorija, mega žuri. Kamnik ima od lanskih dni narodnih noš svojo najljubšo lokacijo za Malograjskim dvorom, Domžale pa svojo poolparty drži na bazenu, brucovanje pa v hali Komunalnega centra. Vse ostalo je fakultativno oziroma se zgodi po potrebi in nuji. Vsi ti žuri, vse zabave v zadnjem času dobivajo svojo temo. Recimo brucovanje je imelo letos temo Bruce Lee-ja. Nič posebnega, le da ima vse skupaj nek smisel, neko povezanost. V vsakem primeru pa zadeva ostaja enaka ostalim. V osnovi koncert, kakšna družabna igra, predvsem pa veliko novih in obnovljenih starih prijateljev. Domžalski klub v te namene s pridom uporablja tudi klubske sobice. Na Kolodvorski, v stari domžalski knjižnici. Za vse, ki še ne veste. Gre za en, včasih premajhen, drugače pa ravno prav velik prostor, opremljen »kot doma«, in vedno poln družbe. Take in drugačen. Različne. Ponavadi gledamo dobre filme, velikokrat počnemo kar kaj, se tudi izobražujemo, imamo tri računalnike, na voljo vsem, seveda z upoštevanjem želje ostalih. Imamo knjige, revije, letake in namizni nogomet. Imamo ideje kaj početi v vsakem trenutku.

Ne smemo pozabiti na kulturo. Pri nas se imenuje Kišta. In v Kišti je veliko glasbe. Resne in neresne, oziroma zabavne, sodobne glasbe.

Ponavadi se zgodi v KUD-u Franceta Bernika ali pa Franca Kotarja ali pa nad Veroniko. Lokacija je vedno znana in zadovoljstvo vedno prisotno.

In nato šport. Športa je toliko, da se niti ne spomnim vsega, kaj šele, da bi vse omenila.

Pozimi smučamo na Kopah (v decembru) in na Pohorju (v februarju). Sankamo se z baklami in z motornimi sanmi. Gremo se družabne dvoranske igre. Gremo smučat za en dan. Nadaljujemo enajsterboj. Vandramo blizu in daleč. Praznujemo novo leto. Še in še.

Poleti, vključno s pomladjo in jesenjo, se gremo leteti mesec (jadrarno letalo in padalo), odplujemo z jadrnico, gremo v Poreč na ski lift in na Bol surfat, spet vandramo in ga lomimo. Izkoriščamo čas in priložnosti.

Po svetu se potikamo s kombijem. Prvi je Renojko, drugi še nima imena. Legendarni Jazbečar je odšel k drugemu lastniku nekam na Duplico. Z nami je šel počakat nogometaše na Brnik, potem pa...

...ja, tudi take stvari se gredo. Skupno navijanje za vse naše.

Skratka, milijon stvari in zgodb, vse skupaj se da nekako začutiti v klubskem časopisu Štukl, obeh obveščevalnih listih, Informatorju iz Kamnika in Mesečniku iz Domžal, ter vsej pošti, ki jo dobimo študentje na dom ter med ponedeljkovo oddajo Šodra na HIT-u.

Za vse to je potrebno le članstvo v klubu in takoj nato si naš.

Nina Štrajhar

PRIJETNE TELOVADNE URICE NA OŠ JANKA KERSNIKA

V okviru Fizioterapije Zrnec je začela v mesecu novembru vsako sredo ob 19.30 potekati enourna telovadba, katere vodilo je: ZDRAVO-ZADOVOLJNO IN SPROŠČENO. To je zmerna splošna vadba, ki je primerna za vsakogar, ki nima večjih težav z zdravjem. Telovadba poteka pod strokovnim vodstvom študentke fizioterapije Nine Kocjan in njene mentorice Barbare Zrnec.

Vadba temelji na treh delih. Cilj prvega dela je, doseči boljše gibljivost in preprečevanje mišičnih skrajšav. To dosegamo s tehnikami mišičnega raztezanja, ki so bolj poznane pod imenom stretching. Drugi del vadbe je namenjen aerobni vadbi, ki ugodno vpliva na izboljšanje mišične moči in vzdržljivosti, prekrvitve; pri tem se poveča razgradnja maščob, hkrati pa krepi srce in ožilje. S tako vadbo se zmanjšuje tveganje za nastanek bolezni, povezanih s srčno-žilnim sistemom, kot sta na primer ateroskleroza ter povečan krvni tlak. Velik del vadbe je posvečen tudi vajam za izboljšanje mišične moči, vendar velja tu (tako kot v celotnem programu telovadbe) posebna pozornost vajam, ki so pomembne za hrbtenico. Tistim, ki so neprimerne, pa se izognemo.

Da je vadba prijetnejša, uporabljamo zanimive pripomočke, na koncu pa se

tudi sprostim in »pocrkljamo« z različnimi tehnikami masaže.

Naša telovadba je primerna:

- a. za ljudi, ki jim zdravstveno stanje ali zmanjšana telesna aktivnost ne dovolijo, da bi se vključili v zahtevnejše programe telesne vadbe
- b. za zdrave ljudi, ki jim ustreza zmernejša vadba
- c. za ljudi, ki želijo skrbeti za telo na zdrav način
- d. za mlade in poskočne

Ker vadba poteka pod strokovnim vodstvom, lahko vedno povprašate za strokovni nasvet, povezan z vašimi zdravstvenimi težavami.

Pridružite se nam, ki že preživljamo sredine večere v prijetni družbi, ob prijetni glasbi in v gibanju! Vse informacije dobite pri vaditeljici Nini Kocjan, na telefon: 031/392-135.

Z nami je ZDRAVO, ZADOVOLJNO IN SPROŠČENO.

Nina Kocjan

Dežela smehljaja - TAJSKA

Najina odločitev za potovanje na Tajsko je bila in "last minute", kar pomeni, da sva se teden dni preden sva odpotovala, šele odločila kam sploh potujeva. V skladu s tem dejstvom je bilo najino poznavanje te azijske dežele bolj skromno. Kar sva 100 % vedela, je to, da bova deželo obiskala v deževni sezoni, kar ni bila ravno vzpodbudna informacija, ampak ker rek "mlad in neumen" drži, sva se podala na pot.

Torej najprej let do Frankfurta in nato cilj Bangkok, do katerega naju je popeljala Indonezijska letalska družba Garuda, ki jo priporoča vsem s plitkim študentskim žepom. Po 10 urah in 50 minutah leta smo prispeli, in prvi šok: 70 % vlaga, kar pomeni, izkoristi vso prostornino pljuč in dihaj, dihaj! Sledili so prvi vtisi o Bangkoku, 6 milijonskem mestu. Ker sva prispela v jutranjih urah, sva si vzela nekaj uric za počitek in se nato podala dogodivščinam naproti. Za ogled Bangkoka sva vzela tuk-tuk, prevozno sredstvo na dveh kolesih, na katero so lastniki izredno ponosni, in že sva obiskala prvo zlatarno. Čeprav to niti slučajno ni bil najin namen, ampak lastniki letih in voznički tuk-tuk-jev imajo kompenzacijo. V zameno za pripeljanega turista dobijo vozniki bencinske bone. Tako si lahko nehote brezplačno ogleduješ zlatarne in različne prodajalne. Na letalu sva malo preštudirala Sveto pismo popotnikov - Lonely Planet in sva vedela, v katerem grmu tiči zajec, tako sva se podala na "boat trip" po vodnih cestah Bangkoka, ki dajejo vtis Benetk; seveda sva obiskala farmo kač, kjer sva si ogledala nekaj veččin Tajcev v rokovanju s kačami, nato obiskala tempelj ležeče Bude, ki je bil na žalost že zaprt, in nato Bangkok zvečerpóln ljudi, ki jejo na ulicah, večerni bazar s turisti. Vendar povsod nasmeh in veselje na obrazu domačinov.

Naslednje jutro sva že letela na sever obiskat najbolj severno pokrajino z glavnim mestom Chaing Mai-jom, ki je enkratno mesto, veliko bolj mirno in prijazno kot Bangkok, obdano s hribovjem, zavitim v nepreihoden deževni gozd, ki je bil najin naslednji cilj. Torej štirje dnevi trekinga, za katerega se oba strinjava, da je bilo enkratno doživetje. Vendar samo za tiste, ki se ne bojijo plazilcev, pajkov, driske in riža na tisoč in en način. Torej midva, Nizozemec in trije Angleži ter vodič Boon smo se podali novim dogodivščinam naproti; kot edina predstavnica ženskega spola naj povem, da v džungli ni važen spol, si pač enakovreden močnejšemu spolu. Za bolj nežne duše odsvetujem to preizkušnjo. Sprva smo se podali do izredno lepih slapov in naravnih vrelic, nato je sledila hoja, ki pa ni enostavna, kajti nenehno imaš občutek, da si v turški savni. Po nekaj urah hoje smo prispeli do vasice, ki je bila naša prva postojanka. Pomembni

podatki: ni Tv-ja, vode iz pipe, WC - kaj je že to??, hrana predvsem riž z jajčki neznanega izvora, riž z zelenjavo, riž z mesom, pa kava in čaj s čudnimi plavajočimi objekti, javna razsvetljava v obliki svečk na mizi. In nato dež, skupaj smo globokoumno ugotovili da je to tropska nevihta, in se počasi podali spat, čeprav ura še ni odbila deveto. Zjutraj petelinja budnica, najinim sopotnikom se je zdelo to nekaj najlepšega, nama pa samo spomin na dom tam daleč. Vodič Boon je narbrusil nož za "snakes" in smo odrinili.

Del poti smo prepotovali peš in del sede na slonjih hrbtih, kar je izredno zanimivo pa tudi naporno še posebno, če si brez sedla in prečkaš reko, ki te skoraj odnese. Spanje je seveda potekalo po lesenih kolibah pri domačinih "mal dnarja mal muske" na tleh, z odprtimi okni, da lahko prisluhneš skrivnostnim glasovom džungle. In najbolj nepozaben del trekinga, spust s splavi - v pravem pomenu besede, katerih izdelavo sva si natančno ogledala. Nič lažjega: vzemi okoli deset bambusovih palic in jih zveži z listjem palme in splav je narejen, za pet zvezdic pa zveži par palic v trikotnik, da boš lahko obesil nahrbtnike in jih tako obvaroval vode. In smo "raftal". Prvi je bil naš vodič, ki je bil izjemen kapitan, in trije krmarji v bambusovih palicami, na najbolj nevarnih brzicah pa smo se podali kar peš ob obrobju reke tipično rjave barve; nič lažjega, razen če si obut samo v "tevice", je stvar bolj zapletena, kajti nadležni beli črvički so vedno na preži za golo kožo in iz prve roke lahko poveva, da njihovo sesanje ni prijetno.

Kar prehitro je treking minil, ostal nama je še en dan na severu, ki sva ga izkoristila za izlet do tromeje, imenovane Golden Triangle, kjer sva prestopila do Laosa in Burme. To območje je bilo še pred časom polno opija in zato zelo priljubljena turistična destinacija. Danes so se nasadi pomaknili predvsem v sosednjo Burmo. Ogledala sva si nekaj

tradicionalnih vasi, opravila nakupe, saj je ta predel najcenejši, predvsem so naju navdušile starinarnice. Zadnji večer sva izkoristila za večerni ogled mesta, tipično tajsko večerjo, ki je zelo zelo pikantna, in ogled tajskega boksa. Bivanje na severu je vredno izkoristiti za izdelavo obleke, ki jo izurjeni Tajci naredijo po meri v nekaj dneh, če je sila, tudi v enem, in to iz kašmirja in znane tajske svile. Svetujeva tudi nakup dragih kamnov, saj je safir doma na Tajskem in je temu primerno cenejši.

Naslednji dan let na jug; že iz letala sva lahko opazovala čudovite plaže in smaragdno morje in komaj čakala, da pristanemo in da doživiva še prijeten teden na jugu. Prva postaja je bil Phuket, kjer se nisva zadržala dolgo, saj je preveč turističen - ampak pozor- lahko potrdiva zgodbe o prelepih Tajkah in turistih, ki iščejo njihovo družbo in neverjetno ustrežljivost. Obiskala sva otok James Bonda in s filmom povezano znamenito skalo, tempelj opic, muslimansko vas, ki je postavljena na kolih, z lastno šolo in cerkvijo. In končno oddih - dve urici vožnje s trajektom in prispemo na pravljicne otoke, imenovane Phi Phi Islands - raj na zemlji, in deževno obdobje se nama obrestuje, saj ni turistov, vreme pa iz dneva v dan boljše, prijazni ljudje, ki nama povejo veliko o Tajski, budizmu, menihih,...

Podava se na snorklanje, ki postane najino najljubše opravilo, saj so koralni grebeni, pisane ribice in kristalno čista voda enkratni za opazovanje. Kar je lepo, vedno prehitro mine in počasi se podava nazaj proti Bangkoku, ostane nama še en dan, ki ga izkoristiva za obisk mosta na reki Kwai in templja smaragdne Bude. Vzameva prevoz na Kosan road - meki za turist, saj tam lahko dobiš najcenejše aranžmaje ter nastanitve, in nato poletiva proti domu.

To je le kratek povzetek tistih najbolj zanimivih dogodkov najinega potovanja po Tajski, ki jo vsem, ki nimajo izkušenj s potovanji na lastno pest, priporočava, kajti turistična ponudba in sama organizacija je izredna, tako za tiste z bolj globokim, kot za tiste z bolj plitkim žepom.

Nina Kocjan in Simon Zupan

OBČNI ZBOR PD BLAGOVICA

Leto je naokrog in zopet bodo društva podajala svoja poročila o uspešnosti, finančnem stanju in še marsičem. V Blagovici so bili prvi planinci. Poleg članov društva so bili vabljeni tudi gostje: predsednik KS gospod Zdravko Prašnikar, gospod Alojz Kahne, ki je zastopal Planinsko zvezo, PD Kamnik in MDO (meddruštveni odbor), gospod Evgen Ličen, ki je zastopal PD Krašnja, in gospod župnik Jože Vrtovšek.

Po uvodnem nagovoru in sprejemanju dnevnega reda ter izvolitvi delovnega predsedstva je predsedujoči Peter Urankar povabil predsednika planinskega društva Blagovica, Viktorja Usa, da poda poročilo o delu le-tega. Društvo je delalo po predhodno dogovorjenem načrtu, poudaril je, da so na vrhu Špilka, v Senožetih na Gabrjami in na Golčaju postavili nove mize in klopi, za katere so darovali les in jih naredili občani, za kar se jim je posebej zahvalil. Udeležili so se seminarja Planinske zveze za društvene delavce, se udeleževali pohodov tudi v sosednjih društvih, dobro sodelujejo z vsemi domačimi društvi, s krajevno skupnostjo in Občino Lukovica. Tudi novoletna okrasitev v Blagovici je bila njihovo delo.

Sledili sta poročila tajnice in blagajničarke, ki ju je predsednik nadzornega odbora pohvalil za njuno delo.

Bojan Pustotnik je podal poročilo vodniško-izletniškega odseka in mladinskega odseka. Letošnje leto jim datumi in vreme niso bili najbolj naklonjeni, zato je kak pohod tudi odpadel ali pa so ga zaradi varnosti predčasno zaključili. Drugače pa so zopet prehodili kar lep kos naših slovenskih planinskih poti. Zaradi slabega vremena jim je odpadla tudi očiščevalna akcija, vendar bodo to letos opravili bolj temeljito. Kupili so tudi deset varnostnih čelad, da jim bodo glave ostale cele na nekaterih bolj nevarnih poteh. V svoje vrste so vključili novo vodnico Anico Podbelšek, ki se je strokovno izpopolnila z delom radijske postaje.

Tudi mladinski odsek je bil marljiv. Obnovili so znanje o varni hoji po planinskih poteh in potrebni opremi ter si ogledali kratek poučni film o vzponu na našega očaka. Da tudi mladim ni vseeno, po kakšnih poteh hodijo oziroma imajo radi lepe, čiste gorske steze, so dokazali z očiščevalno akcijo iz Gabrja čez Senožeti do Kekca in naprej do vrha Špilka. Planinski mladinci so lani tudi prvič v Blagovici organizirali maškarado in jo bodo letos tudi ponovili. Zahvalili so se blagoviškemu gasilcem za pomoč pri prevozu in jih poprosili za prijaznost tudi letos. Posebej se je mentor mladih planincev zahvalil tudi staršem in drugim sorodnikom, ki spremljajo svoje otroke na pohodih in tudi na ta način krepijo vezi med njimi.

Markacijski odsek se je povečal za tri nove člane, ki so uspešno opravili izpite za markaciste. Delo bo šlo sedaj laže in hitreje od rok, kajti vsako leto znova je

Viktor Us

potrebno opraviti kup opravi, kot je obnova markacij, namestitve novih smernih puščic in tabel, da bo pot planincev varna in dobro označena.

Planinsko društvo je sprejelo obširen načrt za letošnje in naslednje leto. Poudarek je na izobraževanju oziroma izpopolnjevanju vodnikov, kakor tudi organiziranje predavanja o varni poti v gore. Nadaljevali bodo še ostale že vpeljane aktivnosti, kakor je zimski pohod, želijo organizirati zimske igre, se udeležili tekmovanja Mladina in gore. Pripravljajo se na proslavo ob deseti obletnici društva. Načrtujejo postavitev razglednega stolpa na Rebru nad Dolinami. Primerno bo treba proslaviti tudi peto obletnico Rokovnjaške planinske poti in peto obletni-

co postavitve bivaka na Špilku. Pripravljajo še kroniko društva. Joj, zelo so pridni in marljivi ti naši planinci, mar ne?

Dnevni red se je bližal koncu in izvolili so novega predsednika. Malce so se zapletli, pa jim ni zameriti, saj so sami pridni in vneti planinci, ne pa kakšni politiki, ki so plačani, da nam meglijo možgane. Skratka, vse se je srečno končalo, izvolili so novega predsednika Bojana Pustotnika in nov upravni odbor.

Sledila so priznanja, podeljena članom za vzorno in požrtvovalno delo, tudi mladih planincev niso pozabili.

Gostje so Planinskemu društvu zaželeli veliko uspehov; zaželimo jim to še mi in srečno ter varno na njihovih poteh.

Milena Bradač

Viktor Us in Alojz Kahne

		*	MASKOTA	BLAGAJEV VOLČIN	AFRIŠKI VELETOK	GRŠKA BOGINJA NESREČE	GLAVNO MESTO ALBANJE	SOL URANSKE KISLINE	GROBO DOMAČE SUKNO	OZNAKA ZA NEZNACA	REKA, KI SE IZLIVA V AZOVSKO MORJE	DEL LETALA	
		AMERIŠKA PEVKA											
		PROPA-GANDA, AGRTACTIA											
		INTER-NIRANEC (ZARG.)								AVTONOMNA POKRAJINA			
		OTOK (FRANC.)				ALFI NIPIC ŽGANA PIJAČA, BRANDY			NOVA HIŠA	ANGLEŠKI SLIKAR (RICHARD)	LITERARNI JUNAK J. SWIFTA	VRHUNSKI ŠPORTNIK	
		PRIZADEVNO NEGOVANJE											
POKRAJINA IN REKA V SRBIJI		DVORANA V KATERI PREDVAJAJO FILME	MESTO V DALMACIJI	VRSTA MAMILA	UČENJE	OBLIKA IMENA BISERKA	REDKO ŽENSKO IME	MERI AVSENAK GLEJ SLIKO		AMERIŠKI SKLADATELJ BRAZIL. MESTO (KRAJSE)			
ZAHODNI ROB VELIKE PLANINE									RENUJ	MORSKA OŽINA PRED MALO AZIJO	AVT. OZN. LIBANONA KRISTOF JELOVŠEK	GLASBENI ZNAK	
23. DECEMBER: PRVI									AZIJSKI VELETOK MAŠČOBA	PRIPRAVA ZA ZAGODNEJE, ZAGOZDA			
MESTO V OKLAHOMI				BANČNI PREDAL NASELJE PRI LJUTOMERU				NAČIN OBLAČENJA ROBERT DE ...		OBLIKA IMENA JOVAN SES			
UGASLI DELCI PREMOGA			VRSTA BUČE IGRALKA KACIČ					MAVRAH (NAREČNO) ČLAN TABOR. ORGANIZACIJE			LUČAJ LETENJE		
ERNA MUSER		STROKOVNIK ZA MORALNA VPRAŠANJA MUSLIM. POSTNI MESEC							KOS CELOTE		RADU NOGOMETNI KLUB		
LETALIŠČE PRI TOKIJI						LINIJA SAMOSTANSKI BRAT			BOLGARSKI KRALJ MUSL. ŽEN. IME			KRAJ VZHODNO OD OSJEKA EGIPČ. BOG SONCA	
PRVI PREVOD BIBLIJE V IT.					IT. SKLADATELJ (FRANCESCO) SEŠTEVEK			ENEZIA SMISEL, IDEJA				ORODJE KOSCEV	
RIM (IT.)				VELJKO RUS				MAJHEN NOS KRANJ			RIMSKI PESNIK (NASO) RDEČI KRIŽ JUTRANJA PADAVINA		
MESTO NA JAP. OTOKU HONŠU			POVRŠINSKA MERA	SARAJEVO						SISTEMATIKA RASTLINSTVA HUDOBJA			
GRIČEVNATA POKR. V ZAH. SLOVENIJI				OSKAR TIETZ				ZMENEK, RANDEVU (ORIGINALNO) PREDLOG					
KRIŽANKO SESTAVILA CILKA URANKAR	REKA V ŠVICI FRANCO NERO			BARVA KOŽE, POLT				AM. IGRALKA FARROW		SPISEK, SEZNAM			
								AKADEMSKI KLUB		VZVIŠENA LIRSKA PESEM		SL. PEVEC DARIAN	*

V mesecu februarju 2002 pripravlja Kmetijsko svetovalna služba skupaj z društvi podeželskih žena naslednja predavanja:

1. Predavanja s področja urejanja domov:

- Okenske in balkonske rastline, izvajanje ob diapozitivih g. Vuga Rajko in Vrtnarstvo Gašperlin; Moste pri Komendi

Predvajanje bo:

v petek, 22. februarja, ob 10.00 v prostorih KS Šmartno v Tuhinjski dolini,

v petek, 1. marca, ob 16.00 uri v dvorani Janko Kersnik v Lukovici.

Rešitev prejšnje križanke:

Drava, akuzativ, volek, motovilo, oven, rak, Rapid, Tjaša, Oton, AN, RČ, opona, rida, okarina, šolar, tarifer, akna, bik, narod, strig, kozorog, tri, erot, NP, oda, Ren, nedra, Itten, Eva, il, AT, Jahve, Li, oje, Nero, air, Esada, JJ, Ono, Ca, cos, racak, kna, tehtnica, eo, Adria, EV, lev

STROGA NAPAKA NA PREVOJAH

Nekateri ne poznajo okoljskega programa

Ali je njihovo izobraževanje vprašljivo?

Potrebno je prebrati in spoštovati:

- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin
- Navodilo o izvajanju dobre kmetijske prakse pri gnojenju
- Dobra kmetijska praksa varstva rastlin
- Navodila o tem, kdaj se šteje, da obdelovalec ravna kot dober gospodar
- Uredba o vnosu nevarnih snovi rastlinskih hranil v tla
- Uredba o mejnih opozorilih in kritičnih imisijskih vrednostih snovi v tleh
- Pravilnik o ekološki pridelavi pridelkov in živil
- Pravilnik o kakovosti krme
- Zakon o ohranjanju narave

Razmišljujoči občan

Naš župan v družbi okupatorjev in Bin Ladna

Lukoviška zastava v skromni družbi državnih zastav

Prepihovci in vesoljski diktafon

Lukoviški gledališčniki pridno vadijo

KAJ SO PREPIHOVE PUSTNE MAŠKARE POVEDALE V VESOLJSKI DIKTAFON

Eden izmed vesoljčkov je imel s seboj vesoljski pripomoček za snemanje intervjujev in kmalu za ogledom zanimivega in živahnega karnevala v Cerknici se je v to napravo zapisalo naslednje:

Vesoljček (v vlogi novinarja): No, zdaj smo spet na avtobusu. Za nami so doživetja karnevala v Cerknici. Kaj bi rekli o karnevalu?

Pika Nogavička: Ful smo se imeli fajn, ful je bil žur! Vsi smo polni energije in upam, da bomo še naprej!

Kavbojka: Ja, ful dogaja, a ne! Ful dobro smo se imeli in se še imamo pa še se bomo imeli! Pa dobro je, da smo se zdaj usedli v avtobus, ker smo dolgo stali pa malce mraz je bil.

Vesoljček: Mraz? Pa saj so coprnice pričarale sonce.

Pika Nogavička & Kavbojka: Ja, ja - to pa že ni res! MI SMO GA!! Že v Lukovici! (opomba: pred vkrcavanjem na avtobus smo se v dvorani v Lukovici vse maske predstavile ena drugi in s kratko zabavno igrico priklicale sonce).

Vesoljček: Katera maska vam je bila najbolj všeč?

Pika Nogavička & Kavbojka: Ta velik smile-ji pa coprnice pa čebelček... pa živali, ki so bile čisto na začetku (slon, kamela...).

Miha: Zmaj je bil najboljši!

Gospodična v modrem: Žaba je bila ful dobra pa zmaj. Tiste, ki so bile velike, so bile ful cool. Bedno pa je bilo, ker so imeli preveč vmesnih presledkov med posameznimi maskami v sprevedu. Drugače so bile pa vse maske ful dobre.

Nejc: Butalci!

Doktor: Čarovnice so preveč kričale. Med maskami je bilo preveč razmaka.

Stanka: Bilo je odlično! Niso mi pa bili všeč tisti Butalci, ker so bili vsi pod vplivom alkohola. Kakšen vzor pa dajejo mladini! Pa preveč nekulturno so se vedli, kar vrtali so si po nosu in potem pojedli smrklje. Uf!... Motilo me je le to, da smo morali na začetku predolgo čakati na spreved.

Vesoljček (začuden po vseh pojedenih krofih): Ti, Jožica (Jožica je bila naša prelepa deklina z res tapravimi ženskimi čari), zakaj pa zdaj sendvič ješ?

Jožica: Lačna sem! Ja, utrujeni smo! Dolgo je bilo!

Vesoljček: A pa ti je bilo cool?

Jožica: Ja, seveda! Najboljša maska sta mi bili zmaj pa ščuka.

Vesoljček: Kakšna pa je družčina v avtobusu?

Gospodična v modrem: Zelo dobra!

Kitajc: Vsi so bili pridni, fajn je bilo!

Vesoljček: Kako kaže temperatura v našem avtobusu, gospa doktor?

Doktorica: Ja, zelo je visoka. Tukaj nekaj ni čisto v redu. (ha, ha, ha!)

Vesoljček: Kakšen pa se vam je zdel kviz, ki smo se ga šli na poti do Cerknice? A je bil težak?

- Ja, zelo.

- Ni bil težak.

- Ne, zelo lahek je bil, samo nikomur se ne da misliti.

- Zelo v redu je bil! Samo... kdo je zdaj zmagovalec? (opomba: v kvizu so bile

Prosimo za sončka... Kake... Buda... Le! Sončkal

Mmmm...

maske obeh ekip tako dobre, da je bilo izenačeno in so vsi zasluženo dobili glavno nagrado - slastne krofe seveda!)

- Ja, vsi smo zmagovalci!

- Kviz je bil ful uredu, veliko novih stvari smo izvedeli.

- Meni je bil kviz zelo lahek! Ravno včeraj sem tisto zeleno knjigo o praznikih brala in potem sem vedela, da je bil 1. marec včasih novo leto. Je bilo fino, da sem nekaj vedela.

Vesoljček: Jožica, kaj imaš raje: karnevale ali pustne plese?

Jožica: Ples! Tja, kamor bomo šli zdajle na kosilo, bom s Stanko še eno zaplesala! Eno polko!

Vesoljček: Aha! Plesno točko imata za nas pripravljeno. Super!

Vesoljček: Dragi dvorni norček, ti si si pa nabral največ spominkov iz Cerknice. Kaj vse si dobil od maškar v sprevedu?

Dvorni norček (smeh): Pionirsko zastavico pa coprniške kovance, ki so jih coprnice na Slivnici skovale. In coprniški časopis.

Vesoljček: A pa si se kaj bal coprnic?

Dvorni norček: Ne. Niti tiste tavelike se nisem bal.

Jožica: Meni so šli kar lasje pokonci, ko so se tako drle!

Pogrešali pa smo masko raverke in telebajske.

Vesoljček: Kakšen se vam je zdel današnji dan oz. izlet? Kako si se imel? Ali bi s Prepihom šel še na kakšen izlet in podobno?

Dvorni norček: Dober!

Jožica: Prekmalu smo domov prišli. Nič ne bi spremenil.

Stanka (naša tadruga prelepa deklina): Zelo mi je bilo všeč. Seveda, takoj bi šel s Prepihom še kam - ni važno kam.

Pika Nogavička: Zelo, zelo v redu, samo predolgo smo morali čakati na spreved. Voditelji so ful dobri - mladi in nič ne težijo. Pa mojega ficka so mi vzeli, a potem mi ga je dal kurent nazaj pa je bilo OK. Ful dobri občutki! In celo enega skaterja sem videla.

Smrt in Doktorica: Pester! Pa dober! Veliko spremembe! Veliko dogodivščin! Ful dobro! Bova še kdaj šli!

Doktorica: Tale izlet nam je zelo polepšal dan in je zelo ugodno vplival na naše psihofizično zdravje.

Jožica: Ja, še bi šel s Prepihom na izlet - samo tako, da ne bi šli s »tamalimi«, ampak tako kot smo šli danes: 7. in 8. razredi pa prvi letniki pa še kakšni starejši.

Nato je diktafon prevzela udeleženka Kavbojka in povprašala še voditelje: **Kakšni smo bili pa mi udeleženci?**

Indijanka: Luškani ste bili! Dobro ste »se štekali« med sabo!

Kavbojka: Samo drugič bomo morali malo več hrane vzeti s seboj, ker smo kar cele tri škatle krofov pojedli! Kaj bi spremeni-
nila?

Indijanka: Več otrok bi lahko s seboj vzeli!

Čarovnica: Ful dobro je bilo! Družba je bila v redu, a lahko bi bilo še več udeležencev.

Kavbojka: Ti, čarovnica, si imela v Cerknici veliko svojih sester. Čarovnikov pa ni bilo nič, a?

Kitajka: Bilo je lepo, vreme nas ni razočaralo, ker smo ga odpoklicali (dež, mi-slim... igrica je, kaže, pomagala). Malo predolge pavze so bile med skupinami na karnevalu. Drugače je pa bilo lušno! Pridni ste bili!

Kavbojka: A boste še kakšen izlet organizirali?

Kitajka: Ja, ŠE BOMO - ŠE! Še se bomo videli!

Glede Vesoljčka pa takole: ni še zapustil Zemlje in ni odšel v svojo oddaljeno galaksijo, ker mu je v Lukovici med mladimi zelo lepo in bi zelo pogrešal vse svoje prijateljke. Zato se je odločil še dolgo ostati s Prepihom, ki namerava še velikokrat odpe-ljati otroke in mladostnike v nova doživetja! Vsi vabljeni! PREPIH!!!

Nina

PREPIH V CERKNICI!!!

Skupina mladih deklet in fantov je letošnje leto prvič organizirala izlet na pustni karneval v Cerknico. Ob pol de-veti uri zjutraj smo se zbrali v dvorani v Lukovici, kjer smo privlekli na plan pustna oblačila, ogledalca, ličila in se z veseljem lotili poslikavanja obrazov. S skupnimi močmi nam je uspelo ustvariti: dvornega norčka, bolniško sestro, Indi-janca, čarovnico, princesko, dva trans-vestita, Piki Nogavički, kavbojca, vesoljč-ka, Kitajca in celo Smrt. Ker pa je med maskiranjem zunaj padal dež, smo maškarce sklenile, da poprosimo bogove (Kake, Buda, Le) za popoldanski sonč-ek... in kasneje je bila naša želja uslišana. No, tako našemljeni smo se odpravili proti Cerknici! Maškarcam tudi tukaj pre-pihovci nismo dali miru. Pripravili smo namreč pustni kviz, ki je zmagovalni ekipi prinesel Pečjakove krofe. Na srečo sta bili obe ekipi izenačeni. Sledil je ogled karnevala. Postavili smo se tik ob črto, tako da smo si lahko čisto od blizu ogledali ptujske kurente, divje živali, strašnega zmaja, žabice, miške, Butalce, čebelice in znamenite cerkniške čarov-nice...

Konec karnevala. Odhajamo proti av-tobusu... pred vesoljčkoma se pojavi novinar POP TV - ja... prepihovca po-vesta, da prihajata iz najlepše in najpri-jaznejše galaksije... sonček sije... toplo je! Spet se mastimo s krofi in poziramo pred številnimi fotoaparati.

Na poti proti domu smo od utrujeno-sti malce zadremali. Pustno nedeljo smo zaključili s picami pri RCU-ju. Med kosi-lom smo si izmenjali mnenja o pre-živelem dnevu in sklenili, da se kmalu spet vidimo!

Prepihovca

V SPOMIN

Kot bi trenil, leto mimo je odšlo, odkar naše več te ne zazre oko.

»V gmajno grem res rad«,

rekel si neštetokrat.

Najbrž niti slutil nisi, kaj te čaka, da odprl več ne boš domača vrata.

Le zakaj doživel si nesrečo,

za nas izgubo res bolečo.

Velikokrat k tebi v gmajno gremo mi, a tam te ni.

Je le križ in lučka še gori.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu in priži-gate sveče na njegov prerani grob.

Zajčevi iz Čepelj

Kot reka je naše življenje. Če so v nas lepe misli in ljubezen, je njena voda čista, njeni bregovi zeleni, njen izliv lahкотen preskok v večnost oceana.

(R. Kerševan)

Na dan Svete Božje Matere Marije je v 89. letu spokojno zaspala naša draga mama, sestra, babica, prababica, teta in svakinja

ANTONIJA MAV

roj. BURJA

OB BOLEČI IZGUBI DRAGE MAME SE VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ ISKRENO ZAHVALJUJEMO.

Ni več Tvojega petja, ni več Tvoje molitve, vendar vse to je ostalo v naših srcih.

HVALA TI, DOBRA MAMA.

Vsi njeni

Jana, naravnala si budilko za zgodnjo uro - za mene, le kdo bo za tebe - ve le ON. Nihče takrat ni bil doma, da bi mu rekla adijo. Tvoje oči so samo 27 let opazovale vse stvarstvo. Mogoče bo kdo drug s tvojo pomočjo videl, kar si še ti želela.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi naše drage

JANE HROVAT

iz Gradišča pri Lukovici

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam s stiskom rok dajali moč ob neizmerni bolečini. Vaše solze so se zlivale z našimi. Mnoga pisna sožalja in podpisi v žalni knjigi, kot da nas božajo s tolažbo na upanje. Naša Jana in mi nismo ostali sami.

Hvala vam, sorodniki, prijatelji, znanci in dobri ljudje. Hvala vam za vse, kar ste darovali. Hvala sosedom in vaščanom za vso pomoč. Hvala njenim sodelavcem Karitas na Litijski v Ljubljani. Hvala za vse molitve gospodu Herletu - Karitas Domžale.

Hvala gospodu župniku iz Blagovice Jožetu Vrtovšku za opravljeno pogrebno svečanost in duhovno bogate besede. Hvala gospodu župniku očetu Francu Pricu iz Portoroža za somaševanje.

Hvala za poslovilne besede gospodu Imreju Jerebicu Slovenske Karitas Ljubljana, gospodu Gašperju z Bleda in gospodu Mateju Kotniku.

Hvala pevcem, nosačem, trobentačema, gospodu Dragu Juteršku, Marjanu Veselu, Bredi, Ivanu Gostinčar, komunalni službi Občine Lukovice in vsem, ki ste našo Jano v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot.

Njeni domači

grafično oblikovanje

STUPICA Božidar s.p.

Šentvid 13, 1225 Lukovica

tel.: 01/721-44-84, gsm: 031/863-844

E-mail: stupica.graf@siol.net

**Kulturni
praznik
na
Brdu
z
Vero
Trstenjak
Jovičić**

